

Zpra vo daj

57. ročník
7/2024

cena: 5 CHF

Čechů a Slováků ve Švýcarsku
Slovákův a Čechův ve Švajčiarsku

Dvě trzny a jedna ovace

Hrdinou na brigádě

Šťastná třináctka

Ze zrcadlové síně do nuzné ubytovny

SSČS
Svaz spolků
Čechů a Slováků ve Švýcarsku

ZSČS
Zväz spolkov
Čechov a Slovákov vo Švajčiarsku

VVTS
Verband der Vereine
der Tschechen und Slowaken
in der Schweiz
UATS
Union des associations
des Tchèques et Slovaques en Suisse

Zuzák Advokáti

Zuzak Rechtsanwälte AG

- Mezinárodní tým švýcarských, českých a slovenských právníků
- Právní poradenství pro firmy i soukromé osoby
- Švýcarské, české, slovenské právo a právo Evropské Unie

Curych - Praha - Bratislava

Curych: info@zuzak.ch

+41 44 215 35 50

www.zuzak.ch

Praha: info@zuzak.cz

+420 727 866 373

www.zuzak.cz

Bratislava: info@zuzak.sk

+421 944 112 233

www.zuzak.sk

OBSAH

Slovo redakce	3	Čtení na volnou chvíli	
		Čertův likér	
Dějiny a současnost		<i>Radek Eger</i>	29
Obetovali život za slobodu		Zábava s holemi	
<i>Eleonora Junod-Micatek</i>	4	<i>Jarmila Hanušová</i>	34
Trojí setkání s dělnickými prezidenty		Konec školního roku	
<i>Jaroslav Lambert</i>	7	<i>Jaroslav Čáp</i>	35
Vzpomínky		Cestujeme	
Brigáda		Moravský Václavák	
<i>Jan Hlach</i>	11	<i>ToM</i>	40
Lidový vypravěč		Reklamní sdělení	
<i>Milan Cimburek</i>	18		43
Svatba jako bič		Opustili nás	
<i>Jarmila Hanušová</i>	20	Jiří Dvořák	43
Informace		Poradna	
Adresář Svazu spolků	24	Hrozí ztráta povolení k pobytu?	44
Zaznamenali jsme pro vás		Kalendář	
Výstup na Pilatus: už po zřináčtí			46
<i>Jiří Vančura</i>	27	Jak si objednat Zpravodaj	47

Web Svazu spolků v novém kabátě

V době, kdy čtete tyto řádky, vypadá web Svazu spolků úplně jinak. Koncem minulého roku oznámil Swisscom, že k 31.5.2024 ukončuje službu jako poskytovatel (webhosting, tj. provozování webových stránek a s nimi souvisejících mailových adres) a také jako registrář jména (svaz-spolku.ch). Bylo nutné najít co nejrychleji nového poskytovatele a registráře a přestěhovat nebo nově udělat web a zamezit ztrátě mailových adres a hlavně jména.

Výpověď přišla na mou adresu, protože od roku 2007 vytvářím a aktualizuji web SSCS, takže jsem vedena jakožto administrátorka.

Na schůzi výboru převzala tento úkol nová generace.

Když píšete tyto řádky, zbývá našemu webu, který po těch sedmnácti letech, co ho znáte, chodí už mezi tím ve starém, záplatovaném kabátě, jen pár dní "života".

Když tyto řádky čtete, vypadá tedy už web Svazu spolků úplně jinak – těším se na něj, já jsem předala žezlo do mladších rukou a doporučela jsem se do penze.

Helena Springinsfeld

Milé čtenářky, milí čtenáři,

v červnovém vydání Zpravodaje jste si mohli přečíst článek od Eleonory Junod-Mičátek o výstavě „Hrdinové nebe“, kterou uspořádalo české velvyslanectví v Paříži. Zmínila se v něm hlavně o českém letci Vašátkovi. Dnes přinášíme pokračování, ve kterém se autorka soustřeďuje na osudy dvou tragicky zahynulých slovenských letců (str.4).

Ovšem letce, kteří se rozhodli se po válce vrátit se do osvobozeného Československa, nečekal záviděníhodný osud: po komunistickém převratu v únoru 1948 byli včetně svých rodin perzekuováni a vězněni – za vlády tzv. „dělnických“ prezidentů Klementa Gottwalda a Antonína Zápotockého. S nimi, lépe řečeno s jejich odchodem, a s jejich následníkem Antonínem Novotným se za zvláštních okolností ve svém městě „setkal“ Jaroslav Lambert (str. 7).

Mnozí z pamětníků si určitě vzpomínají, jak na podzim bylo vyučování několikrát za měsíc přerušeno, žactvo se muselo před školou shromáždit a naskákat do z blízkého JZD vyslaného valníku, který je odvezl na pole, kde pod dozorem „jézeďáků“ museli pomoci se sklizní brambor. Většinou se jednalo o vítanou změnu nudného poslouchání učitelských výkladů, nehledě na zdravý pobyt na čerstvém vzduchu. Jedné takové brigády s neobyčejným průběhem a koncem se zúčastnil i tehdejší učeň Jan Hlach (str. 16).

V dnešní době je asi dost vzácné se dožít „zlaté svatby“, tedy vydržet v manželském životě celých 50 let. To se přes mnohá úskalí podařilo dokázat Jarmile Hanušové, která si při té příležitosti živě připomněla, jak prožila docela pohnutý „nejkrásnější den života“ – tedy svatbu, která se konala v „zrcadlové síni“ tehdy značně sešlého zámku v Kosmonosech (str. 20).

Konec června – hurá, začátek prázdnin, celé dva měsíce! Jistě, radost mohlo někdy pokazit v očích rodičů nepříliš skvělé vysvědčení, ale to bylo díky letním radovánkám brzy zapomenuto. Právě nad vysvědčením jako průkazem vzdělání, systémem známkování, ale i nad problémem udílení tělesných trestů se zamýšlí Jaroslav Čáp (str. 35).

Váš redaktor využil několikadenní pauzy mezi dvěma setkáními bývalých spolužáků a strávil tři dny v druhém největším městě Moravy. Přitom zjistil, že toto hanácké velkoměsto nejen že skýtá bohatou nabídku kultury, architektury a historie, ale navíc zůstalo – na rozdíl od pražského „Babylonu“ – stále normálním českým městem (str. 40).

Krásné léto a úžasnou dovolenou Vám všem přeje

Tomáš Mertl, redaktor

P.S.: V srpnu má Zpravodaj prázdniny. Příští číslo vyjde v září.

Obetovali život za slobodu

Pokračovanie príbehu československých letcov vo francúzskej armáde počas druhej svetovej vojny – výstava v Paríži (viz Zpravodaj 6/24).

Neďaleko Champs-Elysee je na plote českej ambasády pre všetkých návštevníkov expozícia výstavy o československých letcoch, ako počas druhej svetovej vojny bojovali za slobodu od nacizmu. Už v minulom čísle som písala o historickom pozadí a predstavila jedného letca, ktorý to inferno prežil.

Medzi nimi tam boli aj mladí muži, ktorí boli ochotní obetovať svoj život v boji za slobodu. Mali celý život pred sebou, ale v boji ako letci ho stratili. Česť ich pamiatkam !

Josef Dygryn 6. marca 1918 – 4. júna 1942 (24 ročný)

Josef sa narodil v Prahe. V r.1937 pracoval ako dobrovoľník na vojenskom letisku a zároveň navštevoval leteckú školu. Nemohol sa zmieriť s tým, že jeho vlasť bola od r. 1939 okupovaná nacistami, a tak s jedným kamarátom ušiel v júli cez poľský sektor do Francúzska. Dňa 19. júla 1940 opustil Franciu na lodi z Bordeaux.

V *Royal Air Force* začal lietať na stíhačke *Hurricane*. Dve lietadlá zničil

Josef Dygryn

pri pristávaní a tak bol poslaný znovu do školy pre pilotov, aby sa viac špecializoval na nočné stíhacie lety pre letky no1. Rýchle vynikol, keď v noci z 10. na 11. mája 1941 sa mu podarilo zostreliť tri nemecké bombardéry. Za jeden mesiac dostal medailu za päť víťazstiev. Stal sa z neho výnimočný nočný letec.

V septembri 1941 ho zavolali do československej letky no 310 stíhačov. Títo naozaj potrebovali nových pilo-

tov, lebo v rokoch 1940 a 1941 mali vysoké straty. Ale Josefov kamarát Karel Kuttelwascher, ktorý bol veľké eso medzi nočnými stíhačmi, ho rýchlo zavolať späť do letky no1.

Keď sa Josef vracal z letu v noci z 3. na 4. júna 1942, pri ktorom chcel zostreliť nemecké bombardéry, ho protiletecká obrana zostrelila nad prístavom v Le Havre. Jeho lietadlo bolo zostrelené nad la Manche a telo pilota zmizlo v mori.

V septembri 1942 sa jeho telo vyplavilo na jednu pláž v južnom Anglicku. Podarilo sa Josefa Dygrina identifikovať vďaka jeho revolveru, na ktorom boli osobné údaje a meno jeho manželky, ktorá zomrela o niekoľko mesiacov skôr.

Pamätná doska Josefa Dygryna v Humpolci.

Otto Smik: Najúspešnejší slovenský pilot počas druhej svetovej vojny mal rusko-židovské korene.

Otto Smik 20. januára 1922 – 28. novembra 1977 (22 ročný)

Otto Smik sa narodil v Boržomi v Gruzínsku. Jeho slovenského otca väznili Rusi počas prvej svetovej vojny (1914-18). Jeho mama bola Ruska. Vrátil sa so svojou rodinou v r. 1934 na Slovensko. S letectvom sa zoznámil cez lety vetroňom. Obsadenie Československa nacistami v r. 1939 viedlo k nezávislosti Slovenska z Hitlerovej milosti. Otto túto situáciu neakceptoval a utiekol v marci 1940 cez Maďarsko, kde ho niekoľko dní väznili, a Južosláviu do Francie. Z Port Vendres (F) bol 24. júna 1940 evakuovaný do Anglie.

Dobrovolně se tam přihlásil k letectvu a jako regulovčik naváděl letadla na zemi. Ale jeho velkým snem ostalo pilotovanie. Po jednom základnom školení v Anglicku sa vrátil v júli 1942 s licenciou na lietanie. Po odbornom doplnení školenia v lietaní, za krátko vstúpil do letky 312 (československá), ale preto že nebol prijatý ako Slovák, na jeho žiadosť ho dali do anglickej letky *Royal Air Force*.

Od marca 1943 začala jeho dlhá séria víťazstiev proti nemeckým stíhačkám nad francúzskym územím. Keď spre-vádzal bombardéry spojencov, odhalil svoj talent a svoju agresivitu v boji. Svoju službu na fronte skončil v novembri 1943 s 12 víťazstvami. Nastúpil do školy ako inštruktor. V marci 1944 sa vrátil do služby k letke 310 (československá). Bol uznávaný pre jeho predchádzajúce úspechy. Jeho jednotka sa zúčastnila vylodenia v Normadii a podarilo sa jej zničiť dve

nemecké stíhačky. Keď Nemci spustili veľké bombardovanie Anglicka ako odplatu za útoky spojencov na nemecké mestá, Otto Smik mohol v priebehu 30 minút zničiť tri nemecké lietadlá V1. Týmto počet jeho víťazstiev stúpil na 17! Dňa 11. júla bol povýšený na leteckého poručíka. Boje pokračovali nad Holandskom. Bombardéri spojencov útočili na letecké územie Nemcov a na ich konvoje. Otto Smik bol zostrelený 3. septembra 1944 protileteckou obranou. Podarilo sa mu pristáť s vyradeným motorom a holandský odboj a rýchla pomoc Američanov zabránili, aby padol do rúk nepriateľov.

V Anglicku prevzal začiatkom novembra na povel letku 127 *Royal Air Force*. Dňa 28. novembra 1944 bol znovu zostrelený a padol na holandské územie. Zomrel iba 22 ročný.

Eleonora Junod-Micatek
Foto: výstava "Héros du Ciel", Wikipedie

V Holandsku je podlá něho pomeňovaná ulica.

Trojí setkání s dělnickými prezidenty

Autor vzpomíná, jak se na historickém náměstí svého rodného města třikrát "setkal" š vládci tehdejší Československé (později dokonce "socialistické") republiky a popisuje prostředí, ve kterém se tato "setkání" dehrála.

Bez zvukové kulisy

Archeolog by si ulehčeně oddechl, protože nános nebyl materiální povahy, ale pouze nehmata-telného času, zato interpret umění by si zoufal: co se z tako-

vé malůvky dá vlastně ještě vyčíst ?

Pochopitelné, neboť ten obrázek patří k nejranějším vzpomínkám jeho držitele, tehdy ani ne tříapůlletého pacholika, a právě tahle sestává jen ze tří barevných pruhů: nahoře svítí unavená modř studeného předjarního nebe, uprostřed tluče do očí agresivně rudá smuteční tryzny a zcela dole barevně nedefinovatelné moře zátylků a pokrývek hlavy. Vše patrně viděno z posedu otcových, nebo možná dědových ramen.

Následující rekonstrukce je již jen předmětem ničím nepotvrzených

domněnek a spekulací: na pozadí té rudé se zřejmě vyjímalá velká dvojice písmen běžně značících základní váhovou jednotku, a kdesi v popředí ležely hory věnců, nad nimi plápolal nějaký plamen a po jeho stranách trčeli ve strnulé póze mlčky truchlící strážci odkazu.

A soudě dle zpráv dobových médií by zvukovou kulisu měl tvořit srdceryvný vzlykot, provázený obrazným lomením rukou.

Potvrdit naproti tomu lze s naprostou jistotou, že dějištěm toho všeho bylo velké Mírové náměstí, dříve Masarykovo, a ještě před tím také Adolf-Hitler-Ring, a tryzna stála ve vybombardované proluce mezi historickou goticko-renesanční radnicí a Armádním domem, který byl dříve, a později zase, kavárnou Slavia. Z toho plyne, že místem kráčely dějiny, které toho času právě napsaly novou, pro mnohé naivky a optimisty slibnou stránku: zemřel první dělnický prezident.

Černým suknem potaženo

Přešla léta. Tedy přesně řečeno čtyři a osm měsíců. Z pacholíka byl školák a začínající pamětník: ta tryzna se mu proto nějak

nezdála. A nestála už ani na Mírovém náměstí, proluka zmizela za prkennou ohradou a zřejmě zarůstala lebedou. Ta nová, která zahalila celičké průčelí honosného činžáku, dominanty rozlehlého prostoru, do něhož se sbíhaly tři ulice a jeden téměř bulvár, byla černá. Školák už asi četl Jiráka, neboť ho při pohledu na ni napadl výraz černé *teatrum* (viz Staré pověsti čes-

ké, vyprávění Smutná místa). Také dostal přesnější představu o tom, jak mohla vypadat města černým suknem potažená v národních pohádkách.

Ve výši asi druhého poschodí viselo černobílé velefoto poprsí člověka s odstávajícími ušima v generálské uniformě opentlené četnými stužkami. Zbytek celkového obrazu už nebyl domněnkou ani spekulací: před nízkým podiem přibývalo v intervalech věnců, nahoře plál v kovové míse oheň a u něho, jak se přihlížejícím muselo nutné zdát, se z každé strany přihřívalo po čtveřici čestné stráže, neboť panovala svinská zima. *Teatrum* tedy nebylo Jiráskovým staroměstským popravištěm, ale určitě něčím jako open-air mučírnu. Střídá-

Dějiště tří zvláštních setkání: Mírové náměstí.

VitVit, Wikidata

Historické kino Máj, dnešní stav. Firmy.cz

ní osmice vyvolených obětí řídil otlý důstojník s černou šerpou přes naditou hrud', který vždy před nástupem nových kandidátů na nachlazení zběžně kontroloval, zda v případě pionýrů a svazáků jim u krku nevyčuhují zpoza nažehlených košil silné svetry, či teplákové bundy.

Vůni tmářského kadidla suploval k té ceremonii pach topného uhlí, který se, když silné zafoukalo, mísil s nasládlou vůní řepných řízků dopravovaných tou dobou z cukrovaru na nedaleké Horní nádraží. A na to vše shlížela smutně (a stylově) šedá

klenba listopadového nebe roku 1957, kdy otrávenému lidu, jemuž na čas zavřeli hospody i kino (jménem Máj - nacházelo se v přízemí onoho činžáku), zemřel druhý dělnický prezident.

P.S. – Za pravým nárožím činžáku stály pod vysokým stromem stoly, u nichž se lid zanášel do kondolenčních listin. Rovněž školák a jeho spolužáci k nim byli pedagogy odvedeni, aby si podpisem oficiálně zatruchlili.

Někteří z nich byli ovšem na nedávno nabytou gramotnost tak hrdi, že se pak chodili po vyučování dobrovolně

podepisovat každý den, dokud nebyli odhaleni a od kondolenčního aktu hrubě vyhnáni.

Jisto zůstává: nikdo ve městě netruchlil tak intenzivně jako tato skupinka žáků 2.a 3. osmileté školy (později ZDŠ) Boženy Němcové!

Živý hezoun

Střih, klapka, časový skok: Školák ještě zůstával žákem téže školy, ale dospěl již v sebevědomého pubertáčka a raného znalce celkem

nekomplikované domácí politické scény. A jako takový přijal s povděkem a uspokojením a nikoli bez zvědavosti oznámení školních autorit, ze toho a toho dne odpadá od desáté dopolední zbytek vyučování a žactvo se v doprovodu třídních učitelů, neb těch, kteří byli právě po ruce, povinně vydá k obřadu slavnostních ovací ku cti a slávě projíždějící vládní kolony.

A tak na historické dlažbě Mírového náměstí, na níž již kdysi dávno sliboval nastoupeným švédským rejtarům generál Jan Baner, že jim zapálené město nazítrí ozáří cestu za dalším rabováním (šly tudy přece dě-

jiny!), zaujal postavení špalír povykující mládeže, ať už v otravném, nebo lačném očekávání. Jako první projela vlna spíše očekávaného zklamání řadou motorkářských fandů: nezjevila se jim vytoužená kavalkáda okarosovaných esenbáckých pětistovek, nýbrž jen nějaké šestsettrojky s opovrhovnými volhami v závěsu.

Druhá vlna pak musila zasáhnout onu část špalíru, která stála na straně řidičů. Neboť hlavní a jediná atrakce celé show se zjevila na straně opačné: z předního sedadla spolujezdce se z okénka vykláněl starší šedovlasý muž, jenž pravačkou ohnutou v lokti laskavé a energicky kynul většinou oněmělým mládežníkům (oslavné hulákání za ně obstarala řada nakomandovaných vojáků za nimi).

Ano, byl to skutečně on, který na ně denně úkosem shlížel svým podezíravým zrakem z portrétu nad katedrou. Teď se ale do davu ani nepodíval – jeho pohled v tradičně kamenné tváři směřoval buď k pravému přednímu kolu, nebo snad blatníku, možná se dokonce se zalíbením zhlížel v postranním zrcátku: krásný Tony, jak mu někteří ironicky říkali, již třetí dělnický prezident.

A tentokrát konečně naživo!

Jaroslav Lambert

Brigáda

Volné pokračování autorových vzpomínek, které vyšly v minulém čísle pod názvem „Čas kladiva“.

Když se našemu rádoby hrdinovi podařilo v učňovské dílně pomocí pilky na železo a svěráku značky *York* konečně vyříznout ze tří centimetry tlusté desky přibližný obrys kladiva tak, aby činnost řezání mohla vystřídat etapa pilování velkým hrubým pilníkem, tak zvané hrubování, uteklo hodně času, a bylo spotřebováno mnoho pilek na železo. Kdykoliv Jan přišel požádat soudruha mistra Bednáře o nový plátek do rámu pilky, ten kroutil hlavou a vždy opakoval stejnou větu: „Ty nevíš, chlapče, jaká je v naší demokratické republice situace v pilkách. Šetři, šetři!“ A vysvětlil: „Za to můžou ty imperialisti, když přestali kupovat naše jehlařský automaty. Že prej sou zastaralý. Taková pitomost. Chtějí nás hospodářsky zničit, když se jim to *díky* Sovětskému Svazu nedaří vojensky.“ A tak Jan hodiny a hodiny pižlal nepoddajné železo bezzubým plátkem, jen aby uspokojil svého mistra a oddálil tak jeho výčitky a pomohl tím zkrášlit klikatou cestu k socialismu.

Teď konečně byl konec. Na ponku ležel zubatý polotovár kladiva a jak již řečeno, zbývalo jen ho dopilovat do konečné dokonalosti.

K zpestření celodenního pilování přispěla vedle již popsané svačiny opepřené bojem o housky také ranní politická desetiminutovka. Spočívala v tom, že jeden z učňů přečetl nějaký článek z Rudého práva, což byly jediné dosažitelné noviny v továrně, a ostatní učedníci měli o obsahu článku diskutovat a vyptávat se na detaily, což silně převyšovalo jejich intelektuální síly i politickou angažovanost. Tak na příklad na otázku, kolik má vlastně Sovětský svaz vojenských raket, odpověď po dlouhém přemýšlení zněla: „Hodně. Víc než Američani.“ K čemuž soudruh mistr dodal: „Dobře. Proto se sovětům říká stráž míru.“

Pilka na železo dlouho nevydržela. chatar-chalupar.cz

A zarýmoval: „Sovětský svaz, mírová hráz.“

Když mistr Bednář konečně zjistil, že jemu svěřená kuřátka apaticky poslouchají novinové články, aniž by projevila jakýkoliv zájem, a jedinou reakcí v tak časnou ranní dobu je potlačované zívání, rozhodl se, že těch deset minut příjemní učedníkům čtením vlastní proletářské poezie, kterou uklohnul, když ho strana poslala jako dobrého soudruha za odměnu do lázní v Karlových Varech. Jediná věta, při které postpubertální učedníci zpozorněli, a o které byli ochotni s básníkem diskutovat, a jež Janovi zůstala v paměti až do pozdního stáří, zněla: „Jak to dělník těžce nese, když aristokracie se páří v lese.“

Představa vonícího boru nacpaného kopulujícími aristokraty byla pro deset dospívajících sebeuspokojuvatelů velmi vzrušující. Dokonce učeň Zvoniček vzdychl, aby pronesl: „Tam bych chtěl taky bejt.“ Jeden ze spolučedníků zareagoval: „Vole, ty nejsi žádná aristokracie.“ Došlo tak k diskusi na téma, co to vlastně ta aristokracie je a jak v tom lese byla koncentrovaná. Přes všecko vysvětlování a poučování i ze strany mistra, který byl inspirován zřejmě tím, že na procházce v lese, kde se v hustém porostu snažil najít nějakou houbu, narazil na souložící mileneckou dvojici, zanechalo to v deseti výrobcích kladiv jedinou touhu: Stát se aristokratem. A

pokud možno co nejdříve. „To bysme se ušukali k smrti,“ ukončil debatu nejvyspělejší uhrovitý Vomáčka. Jak vidno, prastarý živočišný pud byl schopen vymazat rozdíly i mezi antagonistickými třídami.

Když se pak zastavil na kus řeči pan Miloš Svoboda se svým vozíkem, mohl se smíchem potřhat při líčení ranní politické desetiminutovky. Bud' rád, že se můžeš zúčastnit takové estrády. Málokde bys našel podobnou příležitost. Snad ještě v Národním shromáždění. Tam se taky řeší identický pitomosti, aby se pak jednohlasně schválily, okomentoval. „Mělo by se to všecko popsat, a jednou, až tahle zruďná epocha pomine, by z toho mohl bejt pěkněj bestseller. Jen bych se toho chtěl dožít. Trvá už to moc dlouho.“

Když mu Jan oznámil, že se všech deset učedníků zúčastní následující den brigády sbírání brambor v asi třicet kilometrů vzdáleném „jézédé“, poučil ho vzdělaný Miloš: „Tady to vidíš názorně, jaký jsou naši mocipáni hospodáři. Všecko sedlákům ukradli, nadělali z nich kulaky, právě z těch nejpracovitějších, co se celý život jen dřeli a zmohli se. Pak je vystěhovali někam na Vysočinu, nebo do pohraničí zdevastovaném poválečnými zlatokopy, co po odsunu Němců plundrovali to, co tam zanechali, když odcházeli se třiceti kilama na osobu. A ti lemplové, kteří se flákali, nic nedělali, jen seděli v hospodě a záviděli, ti to dneska vedou. A jak vidíš, nejsou schopní ani sklídit brambory, který

nesežral vymyšlený americký brouk mandelinka bramborová.“

A tak, jak naplánováno a poručeno, se druhý den ráno shromáždilo všech deset učňů oboru jehlař mechanik pod vedením konstruktéra Mrkvičky před branou továrny, kde stála již připravená větríeska na jejíž korbu se vyšplhali, aby obsadili dřevěné lavice určené původně pro dopravu vojáků základní služby.

Popravdě řečeno, všichni se na brigádu těšili, zvláště, když se od soudruha konstruktéra dozvěděli, že se s nimi sbírání brambor zúčastní také žákyně druhého ročníku budějovické zdravotní školy. Když pak na popud velitele začali svými krákoravými hlasy, determinovanými mutací, zpívat „okolo Hradce v malé zahrádce rostou tam tři růže“, těšení na setkání s druhým pohlavím se ještě vystupňovalo.

S čertem se naši hrdinové setkávali jen jedenkrát ročně, když doprovázel reakční bytost vtělenou do svatého Mikuláše. Toho brzy nahradil socialistický Děda Mráz, jenž žádný doprovod tohoto pekelníka spolu s nebeským symbolem v podobě anděla nepotřeboval.

Nyní se s čertem setkali znovu v podobě zemědělského stroje taženého traktorem, který pomocí rotujících vidlic vyorával brambory z brázd tak, aby je mohli naši brigádníci a brigádnice sbírat do proutěných košů, a ty pak vyprazdňovat do přistaveného valníku.

Mechanický čert nezůstal svému jménu nic dlužen, a podpořený závodnickými sklony mladého traktoristy, jezdil opravdu jako čert, a brambory pomocí jeho vidlic se objevovaly na povrchu takovým tempem, že je naši brigádníci a brigádnice nestačili házet do košů, i když se o to alespoň na začátku práce s elánem způsobeným soutěživostí mezi pohlavími, pokoušeli.

Jak tak v pilné práci ubíhal čas, výkon se hlavně u učedníků zmenšoval, až se omezil na minimum, čehož využívali postpubertáři k tomu, aby se začali před polosestrami předvádět. A jak to už u hlupáků bývá, snažili se na sebe poutat pozornost krasavic tím, že jeden shazoval druhého v domnění, že toto ubohé snažení, jehož hromosvodem se stal hlavně dobrák Falout, rozžehne oheň zájmu v nadrech neustále se uchechtávajících sběraček brambor, jejichž ženská píle byla zřejmě podmíněna atavizmem na požehnanou dobu matriarchátu, kdy žena všecko odřela, zatím co muž šel na srnce.

Světlou částí dne bylo poledne, když traktorista přivezl na prázdném valníku oběd. Ten sestával z chlebě namazaných silně vepřovým sádlem se škvarky stejného původu. K tomu obdrželi všichni účastníci brigády jednu láhev dvanáctistupňového budějovického ležáku. A protože mezi abonentkami na zdravotní sestry bylo několik nezkušených abinentních panen, které obdarovávaly lahvepijící spolupracovnice, rozhostila se po polední nedovolené siestě

Bramborová brigáda byla za socialismu každoroční povinností mnoha středoškoláků a učňů. S tehdejší technikou by zemědělci brambory určitě neposbírali. elektropiknik.cz

veselá nálada. Ta způsobila, že se děvčata stala přístupnějšími, když jim najednou přestalo vadit velkohubé vytahování jehlařských učňů, kteří po dvanáctce ztratili veškeré zábrany.

Příjemný odpolední odpočinek přerušil až přivolaný předseda družstva, který velice rozčileně sdělil nedospělým otrokům, že pole musí být do večera sklizené, když dodal: „Kdybyste to nestihli do tmy, tak dám přivízt reflektory a budete sbírat třeba do půlnoci.“ To konečně zapůsobilo na pracovní morálku sběračů a s obnoveným elánem se pustili do práce tak, že když pro studentky zdravotní školy přijel v pět hodin autobus, aby je odvezl do města, bylo již pole skoro sklizené. Problém

s odvozen vznikl tehdy, když se při sčítání zjistilo, že dvě dámy chybí. Protože se jednalo o linkový autobus, odmítl jeho šofér čekat, až se dvě zatoulané dívky dostaví, neboť musel včas nastoupit do veřejné dopravy. A tak se dohodl s řidičem větriesky, že ztracené dívky, které si prý jen někam odskočily, pojedou domů na korbě s učni.

Při paběrkování zbylých brambor se teprve zjistilo, že chybí nejenom dvě studentky, ale též vedoucí pracovní výpravy soudruh konstruktér Mrkvička. Teprve, když jej i s uvolněnými slečnami objevil řidič nákladáku v místní hospodě, kde popíjeli pivo, ale i rozveselenými jézedáky objednané panáky alkoholu

s lidskou tváří, jak se říkalo kořalce na jejíž láhvi byl vypodobněný vousatý myslivec, rozhodli se místní lokál opustit a vydat se k čekajícímu dopravnímu prostředku. Je třeba zdůraznit, že konstruktér Mrkvička udržoval rovnováhu tím, že držel z každé strany adeptku zdravotnictví kolem krku a blekotal, že se mu zastavily hodinky.

Snad by bylo v rámci úplnosti dobré se alespoň krátce zmínit o tom, že když veselé studentky vylézaly na korbu nákladáku, snažili se učedníci včetně našeho hrdiny Jana gentlemany jim ve výstupu napomáhat tím, že je zezadu tlačili a nadzvedávali a litovali, že k dívčím pracovním oděvům nepatří sukně. Pasažéři, kteří vylezli na korbu jako první, pomáhali zase dívkám tím, že je v zájmu pomoci vytahováním objímali, aby jim ulehčili z druhé strany přelézt sajtnu nákladního prostoru.

Následující příhoda, podmíněná chybějícím místem k sezení na korbě nákladáku, zůstane našemu hrdinovi Janovi navždy světlou vzpomínkou. Je to hlavně způsobeno tím, že tato situace v jeho životě již nikdy nenastala. Dalo by se říci, že každý pokus o její opakování skončil fiaskem.

Stalo se toto: Na korbě nákladáku bylo jen jedenáct míst k sezení. Některé lavičky byly rozlámané, a protože se vůz používal hlavně k transportu různého materiálu, nikdo lavice neopravoval. A tak nezbylo na

posledního „vysazovače“, který se nemohl nabažit osahávání studentek, místo k sezení. Ten poslední, o kterém je řeč, byl hulvát Vomáčka, který, jak již dříve uvedeno, se považoval vzhledem k tomu, že byl o rok starší a o hlavu větší než jeho spoluúčedníci, za kápa učednické skupiny. A jako takový rozhodl se ten nafoukaný pitomec, že mu jeden ze sedících učňů musí postoupit své místo. A na koho se logický obrátil se svou žádostí? Samozřejmě na toho nejslabšího a nejbázlivějšího smolaře, učně Falouta. Vedle Falouta sdílel místo hlavní aktér tohoto příběhu Jan.

Snad to bylo způsobeno dvanáctkou, kterou vypil po obědě, ale spíš přítomností těch dvou studentek, kvůli kterým se jednoho místa nedostávalo, Jan se sebevražedně ubohého Falouta zastal. Když se ten chudák začal zvedat, aby se na jeho místo mohl posadit kápo Vomáčka, Jan na to zareagoval poučením: „Kdo pozdě chodí sám sobě škodí.“ A Vomáčka se slovy: „Co ty se do toho sereš, vole“, dal Janovi facku. A pak se stalo něco neuvěřitelného.

Náš hrdina, teď už jej můžeme tak jmenovat, vyskočil ze svého místa a začal Vomáčku zuřivě mlátit do obličeje plného ošklivých podebraných uhrů. Najednou mu bylo jedno, zda skončí v nemocnici, či zemře, jako japonský kamikadze. Neexistovala už cesta zpátky. Vomáčka byl tak překvapen Janovým útokem, že zareagoval ústupem směrem k zadní sajtne nákladáku, a Jan ho mlátil a mlátil, a bylo mu

úplně jedno, kdy se karta logicky obrátí. Ale ona se neobrátila. Vomáčka se ústupem dostal až na konec nákladní plošiny a visel už přes sajtnu v takovém záklonu, že by stačilo jen ještě několik ran, aby pozpátku vypadl na prašnou cestu. Ani se nebránil. Držel se jen za obličej a kvičel jako porážené prase. Jan, kterému už stejně začaly docházet síly, přestal Goliáše mlátit. Ten málem brečel, když vyzval ufnukaně ostatní pasažéry: „Tohle mi musíte dosvědčit. Nevidíte, jak krvácím?“ A opravdu. V důsledku Janových ran se zbabělci otevřely podebrané vřidky na obličej, takže, když ukázal ruce, kterými si chránil obličej, byly celé zakrvácené. A Jan povzbuzen tímto nečekaným vítězstvím vyzývavě zařval: „Chceš ještě, ty pitomče?“ a sedl si na své místo ke strachem se třesoucímu Faloutovi. Vomáčka na to jen zahuhlal: „Ty se budeš ještě divit, až to řeknu mistrovi.“ Nikdo na korbě neřekl ani slovo, ale Jan poznal, že všichni učňové stáli na jeho straně, protože přirozená vlastnost většiny lidí je stát na straně toho slabšího. Jen ty dvě dívky, kvůli kterým souboj vznikl, zalitovaly, že nemají lékárníčku. Ale Jan poznal, že i ony jsou na jeho straně. Když potom vystupovali všichni z nákladáku, Vomáčka hned běžel žalovat konstruktérovi Mrkvičkovi, který opustil šoférovu kabinu. Ten, ještě pod vlivem alkoholu, ho utišil slovy: „Nikomu neříkej, že si vod takovýho houžvičky dostal přes držku. Stejně by tomu nikdo nevěřil. To raději říkej, žeš upad hubou do trní. Utrí si hubu

kapesníkem a nabal si nějakou holku, aby se ti ty uhry ztratily!“

Nechme nyní promluvit hlavního aktéra Jana: „Cítil jsem se jako král, jako Mohamed Ali. Byl jsem mladý blbeček, který netušil, že to je naposled, kdy jsem zvítězil v takovém nerovném souboji. Budoucnost ukázala, že v několika dalších fyzických konfrontacích, slušně řečeno, dostanu přes hubu. Osud tomu chtěl, že jsem už nikdy nenarazil na takového zbabělce, jako byl Vomáčka. Ba právě naopak. Většinou jsem svého soupeře pak v životě podcenil, i když nebyl o hlavu větší a odcházel jsem potupen s rozbitým obličejem.

Ale teď jsem seděl hrdě vedle smolaře Falouta a užíval si vavřínu svého vítězství. Hlavou mi proběhla reminiscence na rvačku, kterou jsem absolvoval ve svých dvanácti letech, a která byla také nadevšecko očekávaná vítězná. To mě tenkrát i s mými mladšími sourozenci, desetiletou sestrou Olinou a šestiletým bratrem Mirkem poslala teta, která nám nahrazovala rodiče, na mši do kostela svatého Jána v Českých Budějovicích. A já namísto do chrámu zavedl své sourozence k fotbalovému hřišti Meteor, kde jsem jim pomohl za tribunou vylézt na její střechu, která se svažovala asi metr a půl k terénu. Usadili jsme se pohodlně nad opačným okrajem střechy přímo nad hlavami platících diváků. Když vyběhl na travnatou plochu pan Antonín Španingr, řvali jsme všichni tak, jak jsme to slyšeli v davu diváků: „Tondo krev! Tondo krev!“ A zdálo se

nám to velice zábavné a odborné Byli jsme šťastni že den budu vytahovat tímto zážitkem před spolužáky ve škole.

Dříve, než náš miláček Španingr vstřelili první branku, a my mohli společně s platícími diváky zařvat „Gooooo!“, uslyšel jsem šramot za zády, jak někdo další vylézá k nám na střechu. Lekl jsem se, že je to nějaký pořadatel, který jde potrestat nás neplatící diváky.

Nebyl to však pořadatel, ale nějaký starší kluk, kterému vadilo, že jsme objevili místo na střeše, jež si usurpoval jen pro sebe v domnění, že o možnosti pozorovat dění na hřišti tímto způsobem ví jen on sám. Znal mě a sestru ze školy v ulici Matice české, kterou navštěvoval v nějaké vyšší třídě. Vůbec mě nenapadlo, že by mu přítomnost nás třech mohla vadit a tak jsem ho pozdravil „Ahoj“. Na to on zareagoval: „Vypadněte, sráči!“ Protože byl starší a silnější než já, a já se ho bál, nezbylo mi nic jiného, než sebrat sourozence a dát se na ústup. Když jsem pomáhal malému bratříčkovi na nohy, aby nespádl mezi diváky pod námi, ten vetřelec zařval: „Táhněte odsud! Jste zločinci, jako váš fotr s mámou, co sedí v base. Kriminálníci! Myslíte, že to nevím?“ A začal mě tahat za svetr, jako by chtěl urychlit náš odchod. Chtěl jsem se mu vytrhnout a už jsme byli v sobě. Povalil mě na térový papír, kterým byla střecha pokryta, a já jsem nemohl nic jiného dělat než ho s vypjetím všech sil svírat kolem krku. Věděl jsem, že když povolím sevření, bude

to pro mne i pro moje sourozence znamenat potupný konec nedělního odpoledne. Svíral jsem ho jakoby v křeči tak, jako bojový pes, který se zakousne do soupeře a jeho majitel mu pak musí otevírat mordu páčidlem. A Osud tomu chtěl, že se jeho obličej útočníka, jak se snažil moje sevření uvolnit, dostal do kontaktu s térovým papírem posypaným hrubým pískem. A jak si odíral do krve tváře a nos, náhle jeho sevření začalo povolovat, a já jsem si uvědomil, že když budu pokračovat v smirkovacím způsobu boje, zvítězím. Drhnul jsem ho tak dlouho, až začal prosit, abych ho pustil. Nevím, kde se to v mé dětské dušičce vzalo, že jsem byl najednou odhodlaný ho i zabít. Myslel jsem na tátu s mámou a sípavým hlasem jsem hystericky řval: „Já ti dám kriminálníci, ty hajzle.“ Když jsem pak uvolnil jeho krk, odplazil se k okraji střechy, kudy přišel, a když za hranou byla vidět jen jeho hlava zafňukal: „To se řekne učitelce.“

Byl jsem vždycky hrdý na rodiče za to, že pomohli nemocnému člověku přes hranice a zachránili mu tak život. A v duchu jsem si představil, jak na sebe voláme při návštěvě vězení za klandrem skrz kovovou síť. A tak jediné, co mě mrzelo bylo, že nevidí, jak jsem za ně i za sourozence bojoval a zvítězil. Vrátili jsme se všichni tři na naši pozorovatelnu a já se snažil zakrýt před Olinkou a malým Mirkem slzy, které se mi valily z očí.

A já tenkrát nevěděl proč.
Jan Hlach

Lidový vypravěč...

...je souputník Sedmilháře, na první pohled k nerozeznání. Bohumil Hrabal je zval "pábitelé".

Manžel od hodně vzdálené známé Drahoš, příjmením se nepředstavoval a manželky jméno a ani příjmení jsem si v paměti neuchoval, byl vyhozen od policie Veřejné bezpečnosti socialistického člověka. Proč? Byl mluvka! Co nevěděl, to nepověděl. Hoši od *cosa nostra* tuto vlastnost řeší po svém – kudlou na hrdle. VB ho okázale vyhodila na dlažbu.

Já tuto dvojku dostal na cimru ve sběrném táboře běženců v rakouském Treiskirchenu. Drahoše jsem z Brna neznal, kdo by se taky kamarádil s policajtem, a jeho spoluutíkající jsem si nepamatoval, i kdybych s ní někdy spal. Drahoš byl sympatický kluk s hodně proříznutou ústní dutinou.

Ve fádním a zdlouhavém čase v táboře jsme uvažovali nahlas, do které země se přihlásíme a která zem nás přijme. Já jsem si maloval v duchu Kanadu, kam vycestoval zavčas sousem s rodinou v osmačtyřicátém.

O zemi jsem zhola nic nevěděl. Rakousko nepřicházelo v úvahu, i když jsem do roku 48 byl jejím příslušníkem po rodičích ve Vídni narozených,

protože bylo nejchudší evropskou kapitalistickou zemí. Osud to nakonec vyřešil za mne – Švýcarsko otevřelo svou náruč.

Drahoš si naplánoval Švédsko a měl po starostech. Začal hlasitě vzpomínat. Měl za úkol hlídat v parku Lužánky po uzavírací době, zda se tam neschovávají milenci, to ještě jako policajt v uniformě. Na obchůzku bral svojí budoucí ženu. To proto, aby se přiučila od milenců muchlajících se v křoví, jak to dělají.

Po spoustě různorodých historek, kratších, veselých, hloupých a podobně, se rozvzpomínal na událost stěžejní.

Každoročně jsme chodili, jako diváci na závod **Velká cena motocyklů** na Masarykově okruhu v Brně. Stanovalo se v lesích podél trati již v předvečer. U večerních táboráků se opékaly špekáčky a žízeň hasila sudovým pivem. Pařilo se většinou až do ranního rozbřesku. Mnozí tak prospali začátek závodů, někteří závodní klání celé. To se jednou podařilo Drahošovi. Se spacákem pod paží se nechal unášet davem lidí po skončené závodní nedě-

li z Kohoutovických zataček dolů do Pisárce k šalině. Cestou ho přepadlo úplavicové nutkání. Vyhlídl si vilku s předzahrádkou, zazvonil, aby o použití jejich záchodu poprosil. Dlouho nic, a aby věc urychlil, přeskočil branku, že zaklepe na dveře. Jenomže hópl do připraveného tekutého betonu na dláždění chodníku. Z odpoledního

spánku probuzený majitel domku se s vytřeštěnými očima objevil ve dveřích. „Mamko, podej vidle! Do betonu se chytil vetřelec.“ Drahoš s plnými kalhotami se vymanol z betonu a přeskočil branku zpět mezi dav lidí. Brzy se udělalo okolo něho liduprázdné kolečko.

Do nových tramvají se nastupovalo zadními dveřmi, aby se průvodčímu sedícímu v kukani zaplatilo jízdné. Drahoš vylovil z kapsy tříkorunu a položil jí na pultík. Průvodčí znečištěnou minci po pultíku cvrnkl zpět. On ale chce jízdenku a cvrnkl tříkorunu průvodčímu.

Tak se to opakovalo párkrát, až tříkoruna byl čistá. Drahoš byl vtačen do šaliny davem a jel načerno, anebo nahnědo?

Milan Cimburek

Kresba: Pavel Kantorek

Vážení přátelé,

rádi bychom Vás informovali o možnosti zajištění míst s volnou kapacitou v domě seniorů v okolí Prahy, nacházejícím se v krásném prostředí.

***AGENTUR PAZDERA, tel. 044 933 07 33,
email: info@pazdera.ch***

Svatba jako bič

29. prosince 2023 tomu bylo 50 let ode dne, kdy jsem vstoupila do manželského svazku s Františkem, stalo se tak v zrcadlové síni zámku v Kosmonosech, který je jen nevysokou zdí oddělen od Psychiatrické léčebny tamtéž. Tehdy jsem v tom netušila nic zlověstného.

Zvu Vás do svých vzpomínek:

Onoho dne, 29.12.1973, bylo velmi chladno, oddací síň nebyla řádně vytopena, na fotkách je vidno, že obě

moje babičky a nejstarší zúčastněný rodu mužského - strýc Jarouš, zůstali při obřadu v kabátech... No nač topit, naše svatba byla poslední svatba tam uzavřená, pak šel zámek na mnoho let do rekonstrukce. Kdo jste tam tehdy byli, mohli byste si vzpomenout (ačkoliv, jak si vzpomenout po 40 letech na nějakou svatbu, co jsme jich zažili!), že na otázku: „Táži se vás nevěsto, berete si dobrovolně zde přítomného ženicha...?“ nevěsta nemohla vydat

hlásku, hlavou jsem ale přikývla, a tak byl náš sňatek údajně právoplatně uzavřen (no, odborníci na rodinné právo by jej mohli zpochybnit)...

Svatba měla od samého rána do pozdní noci poněkud kalamitní průběh, ale všichni, kdo ji organizovali, se všemožně snažili, aby byla důstojná a slavnostní. Já jako nevěsta jsem měla od počátku roli zcela pasivní - podrobit se ušití svatebních šatů, což nebylo nic příjemného, neboť naše rodinná švadlena paní Slavíková si dávala velmi záležet, takže jsem musela podstoupit nejméně dvě zkoušky, při kterých lamentovala, že mi vzala špatně míru, neboť jí souhlasí pouze výška, ale přes prsa a v pase, že se objem stále zvětšuje (měla jsem od matky přikázáno tajit své těhotenství, jak to nejdéle půjde - nejlépe do porodu, tak jsem to svedla na novou větší podprsenku), no a dostavit se na svatbu.

Vše ostatní zajišťovala moje dobrá, obětavá matka, moje hodné, pracovitě sestry, sestřenice Lenka a teta Maru. Ustavily se do jakési svatební rady a uplatňovaly veškerou svou představitost a tvořivost, jaká v té době panovala o nádherné a romantické svatbě. Myslím, že je to bavilo, vymyslely spoustu překvapení a program, který jsem

ani nečekala. Tak třeba, ač jsem o to nestála, zjistila jsem, že budu mít dvě rozkošné patnáctileté družičky (sestra a sestřenice), také v dlouhých bílých šatech, které budou při obřadu stát za mnou i s mládenci...

Ještě že fotografické aparáty v té době nebyly tak dokonalé a neodhalily ostrý kontrast mezi 25letou nevěstou, poněkud unavenou z náporu nového zaměstnání, z dojíždění do Sokolova a ztrápenou potížemi raného těhotenství a panenskou svěžestí těch Lolitek...

Ale začneme od rána. Ačkoliv jsem měla v Praze dobrou kadeřnici, ovšem musela by mě učesat den před svatbou, což bylo svatební radou zavrženo, teta Maru doporučila svou kadeřnici z Jabkenic, která měla být úžasně šikovná, měla učesat i tetu, matku, družičky atd.

Ovšem kadeřnice v onen den, kdy ji čekal takový maraton svatebních účesů zaspala, když jsme ji vzbudily, teprve začala rozdělávat oheň v kamnech a ohřívat vodu v prádelním hrnci. (Průtokové ohřívače nebo plynové karmy v tom dávnověku byly teprve v plenkách, na venkově byl prádelní hrnec a kamna prověřená jistota!) Já jsem v ní navíc poznala o dva roky starší spolužačku ze základní školy, o které se vědělo,

že špatně prospívá, no a já tehdy stížená mentalitou jedničkářky, jsem hned o jejích schopnostech začala pochybovat. (Považovala jsem nás jedničkářky za trochu elitní skupinu, ovšem nyní moderní psychologie přišla s objevem, že jedničkáři pracují pro trojkaře.)

No byla jsem vděčná svatební radě, která se usnesla, že budu mít závoj, který nedostatky účesu cudně zakryl. Ranní spánek kadeřnice dostal předsvatební přípravy do časového skluzu, prvně byla nakadeřena maminka, která měla za úkol vítat v domě svatebčany a podávat občerstvení. Část ženichovy přízně cestovala až od Velké Bíteše,

ostatní z Jižních Čech a nebylo by důstojné „nádherné“ svatby, kdyby pohoštění podával otec nebo strýc Jarouš. Babičky se v naší domácnosti nevyznaly, Marie se modlila za mé štěstí, Růža byla svatbou své prvorozené vnučky rozrušená.

No bystrá, rychlá maminka vše zachránila, svatební rada mě v podkrovní ložnici nasoukala do svatebních šatů, které byly ušity poněkud těsně, opatřila mě všemi atributy správné nevěsty, švagrová Milena mi půjčila náramek (správná nevěsta má mít něco vypůjčeného), nasadily mi elegantní závoj a mohlo se vyjet do Kosmonos.

Skupinová fotka před kosmonoským zámekem, který v té době sloužil jako škola. Byl tehdy v žalostném stavu, ale dnes po dlouhých renovacích vypadá skvěle.

Jenže nastal další skluz, tentokrát zaviněný nedochvilností ženicha, který odjel pro svatební kytici (byly objednané růžové karafiáty v kombinaci s konvalinkami, aby to bylo romantické!!!). V květinářství byly tak roztomilé prodavačky, že když zjistily, že kytici vyzvedává sám ženich, uvařily mu kafičko a vlídně s ním hovořily, takže ženich poněkud ztratil pojem o čase a povědomí o své úloze a vše jim z gruntu a s mnoha odbočkami (jak to je u něho běžné) začal vysvětlovat a minuty běžely...

V domě nevěsty již zavládla nervozita, nebyly mobilní telefony, takže vznikly dvě verze: havaroval nebo má poruchu na autě. Třetí verzi vyslovila zbožná babi Marie, která od růžence pronesla: «No, možná si to rozmyslel, tak se svlíknem a půjdeme si každý po své práci «..., ta dobrá žena myslela vždy prakticky a byla prosta jakékoliv hysterie, co by se dalo dělat. Ovšem vyšňořená nevěsta v krajkové róbě, poněkud přecitlivělá (v prvním trimestru) si naivně myslela, že došly květiny a ženich objíždí okres, když po příkopech je i v prosinci ještě plno vztyčeného bodláčí a sem tam i lebeda, což by také posloužilo... No v květinářství patrně obsluha dospěla k závěru, že se blíží konec jejich pracovní doby, mohly by zavřít

krám, tak ženicha vyexpedovala i s kyticemi... Ženich se dostavil do domu nevěsty s nevinným úsměvem, nadšeně vítán shromážděnými svatebčany, ejhle svatba bude !!!

Pokud si matně vzpomínám, po obědě nastalo velmi bujné svatební veselí, jedlo se, pilo se tančilo, byla živá hudba atd.

Svatební rada se usnesla, aby závěr svatebního dne byl romantický, že svatební pár stráví svatební noc v hotelu.

Nejblíže našeho bytu se nacházel hotel Bičik, kde někdo z rady objednal dvoulůžkový pokoj. Ovšem nastal problém s ženichem, který se poněkud podnapil a odmítal se odebrat do hotelu. Teprve na citlivou řeč své matky a poněkud méně citlivá slova svého bratra se uvolil s nevěstou odejít. Scénu „přemlouvání ženicha ke svatební noci“ znepokojivě sledovala matka nevěsty, byla však ujištěna matkou ženicha, že Fanoušek se opil z nesmírné radosti, že již je Jarmilka jeho!!! My všechny ženy jsme herečky, ale moje tchýně, dej jí Pán Bůh věčnou slávu, byla národní umělkyně.

Do hotelu Bičik se novomanželé dostavili po půlnoci, nebyla tam již otevřená recepce, na dlouhé, úporné zvonění se dostavil noční vrátný a (pokračování a dokončení na str. 26.)

Adresář Svazu spolků Čechů a Slováků ve Švýcarskuinfo@svaz-spolku.ch / www.svaz-spolku.ch

(zde najdete aktuální informace a e-maily na níže uvedené)

Předsednictvo

předsedkyně / osobní oddělení	Michala Rettegghieri	Winkelstrasse 4	8187 Weiach	078 627 72 82
místopředseda pro ČR	Pavčina Šenkýřová	Seestrasse 963	8706 Meilen	076 238 81 71
místopředseda pro SR	Fabien Florek	Europaallee 45	8004 Zürich	079 151 10 18
jednatelka, sekretariát	Helena Springinsfeld	Brunnenwiesenstr. 35	8305 Dietlikon	079 413 55 89
členka	Ludmila Čarnecká	Sustenweg 9	6020 Emmenbrücke	079 219 78 52
člen	Miroslav Černý	Riethofstrasse 4	8152 Glattbrugg	079 423 12 24
pokladní / správní rada Zpravodaj	Václav Günter	Eichtalboden 81	5400 Baden	056 221 22 64

Účelová zařízení Svazu spolků:

Masarykův fond / předseda	PD Dr. Dušan Šimko	Kapellenstr. 5	4052 Basel	076 442 43 60
jednatelka	Marie Fischer	Monbijoustr. 89	3007 Bern	031 371 72 82
pokladní	Věra Schlittler-Lochmannová	Stettbrunnenweg 20	4182 MuttENZ	061 461 25 45
Zpravodaj / redakce	Tomáš Mertl	Alée Le Corbusier 4	1762 Givisiez	079 179 44 77
inzerce, administrace, předplatné	Jarmila Schifferle	Kirchweg 8	5313 Klingnau	056 245 11 48

Revizoři účtů:

předseda	Dr.med. Peter Gordon	Bachlettenstrasse 41	4054 Basel	061 554 45 70
	Lukas Bachmann	Hinterherdenschwand 22	6020 Emmenbrücke	076 536 88 61
	Marie Fischer	Monbijoustr. 89	3007 Bern	031 371 72 82
	Jaroslav Jokl	Under Mangoldwis 1	8142 Uitikon-Waldegg	043 818 62 26
	Ivona Suma	Kalenbühl 16c	6037 Root	076 316 47 76

Smírčí komise:

	Jana Bachmann	Ruopigenring 91	6015 Luzern	041 260 86 07
	Jiřina Kalivodová	Bruggwiesen 1	9300 Wittenbach	078 894 97 85
	Dana Štěpánková	Häsingerstrasse 29	4055 Basel	061 381 85 54

Výbor Svazu spolků**Spolky Čechů a Slováků ve Švýcarsku**

adresy zástupců spolků ve výboru

(aktuální informace a maily na níže uvedené najdete na stránce Svazu: www.svaz-spolku.ch)

spolek	zástupkyně/ zástupce	adresa		telefon
Beseda Slovan Ženeva	Pierre Allan	ch. de la Petite-Boissière 34	1208 Genève	022 840 43 25
Beseda Svatopluk Čech	Hana Bezoušková	Köschenrütistr. 43	8052 Zürich	079 201 69 21
Č-S-Š zdravotnický spolek	Dr. Peter Gordon	Bachlettenstr. 41	4054 Basel	061 554 45 70
CzechIN Český dům Zürich	Pavčina Šenkýřová / Michala Rettegghieri	Blvd Lilienthal 48	8152 Opfikon	076 238 81 71
Domov Basilej	Edita Butnarová	Schützenhausstr. 6	4132 MuttENZ	061 461 46 57
Sokol Baden	Věra Blažek	Kornweg 13	5415 Nussbaumen	056 282 27 15
Sokol Basilej	Dana Štěpánková	Häsingerstrasse 29	4055 Basel	061 381 85 54
Sokol Bern	vakantní			
Sokol Luzern	Jana Bachmann	Ruopigenring 91	6015 Luzern	041 260 86 07
Sokol St.Gallen	Jiřina Kalivodová	Bruggwiesenstr.1	9300 Wittenbach	078 894 97 85
Sokol Winterthur	Antonín Vlček	Giesserstr. 6	8406 Winterthur	052 202 96 12

Nahoře: na svatební cestě.

Dole: Oslava zlaté svatby.

zároveň topič, který byl špinavý od uhlí, měl hrb a těžce mluvil. Dovedl nás do pokoje, kde rozsvítil a hned bylo vidět, že pokoj měl hodně daleko do svatebního apartmánu, byla to úzká nudle, kde v protilehlých rozích byly postaveny od sebe

vzdálené postele. Když viděl dlouhé bílé šaty a kytici nevěsty, počal chaoticky černými rukama pokoj přestavovat a dávat postele k sobě... Teprve když jsme začali v Mladé Boleslavi bydlet a seznamovat se s realitou, jsem zjistila, že šlo o hotel, kde ponejvíce přespávali vězni propuštění z výkonu trestu a v hotelu

již na ně čekávaly mladé cikánečky z rodin Lakatošů apod., aby je opily a okradly o výdělek získaný i za několik let ve věznicí.

Pak zazvonil zvonec a pohádky je konec...

Dnes jsem se na mši svaté u Salvátora dozvěděla, že letos připadá svátek svaté Rodiny právě na 29.12. (Pro nepraktikující uvádím, že jde o pohyblivý svátek, který připadá na neděli v oktávu narození Páně.) Tedy nestačila ochránkyně manželství sv. Zdislava, ale musela to být sama svatá Rodina, která držela nad naší nesvatou rodinou ochranu...

Děkuji všem, kdo dočetli až sem a zejména oba s Františkem děkujeme dosud žijícím členkám svatební rady za záštitu, péči a starost, kterou měly s jednou dávnou svatbou.

Jarmila Hanušová Foto: archiv J.H.

Výstup na Pilatus: už po třinácté

Tradiční fotka na vrcholu této mytické hory.

Michalem Caletkou na Facebooku založená skupina Československý dobročinný výstup na Pilatus spolu s onkologickými klinikami v Brně a Banské Bystrici uspořádaly 23. června již po 13. společný výstup (pěšky) nebo lanovkou na vrchol hory Pilatus (2 132 m. n. m.).

Počasí bohužel vůbec nepřálo: na dolní stanici v Kriens zatažená obloha, na mezistanici ještě řídká, nahoře už hustá mlha s viditelností nanejvýš 100 m, později přišel i déšť. Pěší výstup byl tedy opravdu variantou jen pro otrlé nátury, zbytek zvolil lanovku a vydal se přímo na vrchol bez zastávky na občerstvení v mezistanici Fräkmüntegg.

Nahoře při pohledu ze zasklené terasy hotelu byly okolní hory schované v chuchvalcích husté mlhy, takže byla možnost se v klidu najíst a napít. V sále a u stolů se spontánně vytvořily skupinky, jejichž členové mezi sebou diskutovali o nejrůznějších tématech a zážitcích.

Na terase a v restauraci vedle nás bylo dost turistů z nejrůznějších zemí světa v pláštěnkách. Poté na vrcholku proběhlo tradiční focení pro všechny, přičemž organizátor Michal Caletka pozdravil asi 150 účastníků a poděkoval sponzorům a dárcům za příspěvky pro dvě dětské onkologické kliniky v Banské Bystrici a Brně.

Pozvané celebrity se sice nedostavily, zato ale se svým hlavním lékařem přijelo kolem 35 mladých uzdravených lidí z Brna. Všichni dříve trpěli rakovinou, svou nemoc překonali a dnes úspěšně studují na různých středních nebo technických školách s maturitou a mají plány do budoucna! Bylo velmi působivé poslouchat jejich životní zprávy. Po občerstvení jsme se vrátili dolů – tentokrát gondolou zpět do výchozí stanice lanovky. Na shledanou v příštím roce!

Text a foto: Jiří Vančura

Vpravo: Koupí trička podpořili účastníci dvě onkologické kliniky.

Dole: Michal Caletka zdraví účastníky a sponzory.

FIGURKY

Všichni máme spoustu zážitků, které pro nás něco znamenají, ale považujeme je většinou za příliš soukromé nebo nezajímavé, než abychom je sdělili jiným, snad s výjimkou nejbližších důvěrníků. Jsou ale vypravěči, kteří své i na první pohled zdánlivě všední příhody umí podat tak, že si je každý rád přečte. Jedním z nich je Radek Eger, jehož humorná ohlédnutí za některými lidmi, se kterými strávil na různých místech pár chvil svého života, Vám Zpravodaj nabízí.

Čertův likér

Byl to opravdu kousek pavouka, ten Koudelka, dej mu Pánbůh lehké odpočínutí. Škoda, že jste ho neznali. Jako dnes to vidím, tu kulatou, na ježka ostříhanou hlavičku s kočičíma očkama, s červenými líčky, bílým šátkem pevně kolem krku otočeným jako povijan a zelenou kazajkou, která snad pamatovala i Jana Žižku.

Pracoval jako podomek v hospodě „Na výsluní“, kde měl v podkroví svoji komůrku a žil tam se svou jedinou láskou – kocourem Ferdou. Samozřejmě byl též denním hostem v šenku a častou obětí štamgastů, kteří se do starého, šetrného a

pověřivého pavouka střevovali kde mohli. Ale pozor, žádný chudák to nebyl. Koudelka byl velmi zazobaný ptáček! Povídalo se, že by mohl finančně pomoci i samotnému panu hostinskému, jehož byl nevlastním bratrancem. Ale toto, kdepak někomu půjčit grejcar. Nikomu nevěřil – ani

sobě! V té komůrce měl k podlaze přibitou okovanou truhlici zamčenou na dva zámky, na jejímž dně měl pečlivě složené a zabalené vkladní knížky. Klíče od truhlice měl pak stále u sebe a s nimi i spával.

Co mu kdysi s tou truhlicí ta hospodská parta provedla, stojí opravdu za groš. Jednou si o posvícení výjimečně pořádně přihnul a když se pak přišoural do svého kamrlíku, div že ho neranila mrtvice. Z jeho opancéřovaného kufru ozývalo se žalostné mňoukání jeho miláčka Ferdy. Vyndal z kapsy klíče a chce truhlici otevřít – panenka svatohorská, kufr otevřený a z něho se celý vyplašený vyřítí jeho zamilovaný kocour.

Koudelka zatajil dech a pot mu vystoupil na čele. Rychle sáhne na dno kufru a kameny mu rázem padají ze srdce – jeho nejvzácnější poklad, jeho spořitelní knížky, leží nedotknuty zabaleny na dně kufru. Ale jak mu ti set zatra kujóni mohli vyfouknout

klíče, zavřít do něho kocoura a zase mu je pak nenápadně propašovat do jeho vzácné kazajky? Začalo hloubkové vyšetřování s celým osazenstvem šenku, ovšem výsledkem byly, jak se dalo očekávat, jen pokrčená ramena a bezelstné obličejové neviňátek. Nezbylo mu než aspoň vynadat anonymnímu podvodníkovi.

Jednoho dne se paní hospodská dověděla neuvěřitelnou věc. Místní poslice bába Zvonečková jí svěřila „pod slibem největší mlčenlivosti“, že ten zapřísáhlý staromládeneček Koudelka má známost. A to ne ledajakou. Je to samotná paní Terežka z dolnodubské fary s tím špičatým nosem, o kterém se říká, že prý si hrozně ráda šňupne z farářovy tabatěrky. Vloni od

ní dostal Koudelka k Štědrému večeru vánočku, od které nechtěl dát nikomu ani drobeček a letos mu zase posílá Terežka tuhle velkou láhev likéru, který prý sama uvařila. To bylo něco pro paní hostinskou. Hned láhev rozbila – bylo to černé jako inkoust – a slíbila Zvonečkové, že to Koudelkovi sama nějak podstrčí.

Na Boží hod zrána, sotva otevřel oči, měl Koudelka u postele zabalenou láhev, po které chňapl hned jako ostříž. Ale co to? V láhvi tekutina jako inkoust, na láhvi červená cedulka s namalovanými černými čerty s nápisem „Čertův likér“. No, nejdřív se tomu dal do hlasitého smíchu, ale pak se na flašku zadumaně zahleděl.

To že by mu poslala jeho zbožná Terežka? Ne, ne, jak ji znám, to by nebylo možné. Čertův likér – a ona se pokřížovala, jak jen někdo před ní čerta z huby vypustil. „Kdo mi sem přinesl tu láhev?“

Začal vyslýchat celé osazenstvo hospody od pikolíka až po paní hostinskou, samo sebou marně. Zato ale kdekdo chtěl, aby mu dal z láhve zavdat. „To tak, dokud nevím, od koho to je, ani hni!“

„Máte pravdu, Koudelko, cožpak

se nestaly případy, že lidi dostali od někoho víno nebo šnaps, a když se napili, bylo po nich. Čertův likér a neví se odkud. Za tím nevězí nic dobrého,“ dobíral si ho jeden z hostů. Ostatní hosté se hryzli do pysků, jen Koudelka se nesmál, otevřel hubu a nechal ji dlouho otevřenou. Pak vzal láhev pod paži a rovnou za paní Terežkou. Od ní se skutečně dověděl, že mu neposlala žádný Čertův likér, nýbrž vlastnoručně připravený moc dobrý „Andělský likér“.

„Dávejte na sebe pozor, Koudelko,“ šeptala mu důkladně ustrašená paní Terežka, jsou zlí lidé na světě, třeba pase někdo po vašich penězích a nemůže se dočkat vaší smrti.“ Chudáku Koudelkovi se dělaly mžitky před očima a nohy se mu podlamovaly.

Na radu Terežky si to sypal hned k bábě Zvonečkové. Musí to z ní vypáčit stůj co stůj. Ta jediná mu může povědět, co se s flaškou všechno dělo a kdo za tím stojí. Jenže kde byl Zvonečkové konec – odjela prý k sestře a vrátí se za týden.

Co teď? Celé svátky měl tím zatraceným čertovským likérem

pokažené. Kdekdo v hospodě chce, aby mu dal zavdat, a pak jeden moudrý stařík poradil, že se nejlíp přesvědčí, zda je to jed, na svém kocourovi. „Nalejte mu trochu té čertoviny do huby a uvidíte, co to s ním udělá.“

Koudelkovi jako by někdo na hrdlo sahal – svého milovaného macka má vydat v nebezpečí života a smrti? „Ne, ne, za žádný peníz, raděj to vyleju do strouhy a bude odbyto.“ - „To byste tomu dal,“ zlobí se na něj všichni, „třeba je to nejlepší likér na světě a vy byste to vylil bez přesvědčení?“ - „Anebo je to utrejch a kriminální případ, a to se nesmí jen tak vylejt,“ připomíná vážně hostinský. „Tak co mám teď dělat? Vypít to nesmím, vylejt to nesmím“

„Ukažte, dejte sem,“ vytrhl mu jeden mladík flašku z podpaží a

hned si dal pořádného loka.

„Člověče, pro pět ran, nepijte to!“

„Eh, houbec do života!“

„Proboha, on vytáhl půl sklenice,“ vrávoral nešťastný Koudelka. A do ostatních hostů jako by vjelo šílenství samovražděné. Padli na láhev jako vosy na med a už šla láhev z ruky do ruky – přesněji z hrdla do hrdla, až tam byla jen troška na dně.

„Víte, co bych na vašem místě udělal, Koudelko,“ radil mu jeden učitel, „ta troška úplně postačí, aby se prokázalo, zda je to jed či ne. Doběhněte s ní do Hořelic k doktorovi, aby to prohlédl a je-li to jed, aby zde byl ještě včas ku pomoci.“

„To – to je pravda,“ jekal zdrcený Koudelka a za pět minut nato už s flaškou v podpaží fičel k doktorovi do Hořelic. Mrzlo, že šindele jen praštěly a do Hořelic bylo přes hodinu cesty. Hosté se kuckali smíchy, když ho oknem pozorovali, jak klouže a poskakuje po zledovatělé cestě. A vtom

další salva smíchu zazněla celou hospodou. Koudelka sebou na tom náledí švihl jak dlouhý, tak široký, zvedá se po všech čtyřech a drží od čertovské flašky už jen pouhé hrdlo v ruce.

Bylo po lékařském ohledání, po komisi, po soudu. Co ovšem Koudelku nejvíce dopalovalo, že žádnému z těch flamendrů se nic nestalo, i když pili jak holandři, ba naopak – nemohli si

lahodnost toho likéru nikdy dost vynachválit.

Ilustrace: Josef Stružka

Masarykův fond (MF) se hlásí k humanitním myšlenkám T. G. Masaryka:
"Láska musí být účinná. Musíme pro bližního něco udělat, aspoň pracovat."
 TGM: Ideály humanitní

V tomto smyslu poskytuje MF finanční, sociální a jinou podporu našim krajanům, žijícím ve Švýcarsku, kteří se dostali do stavu, vyžadujícího pomoc.

Bankovní spojení:
 Ass.Tchèques et Slovaques en Suisse,
 Stettbrunnenweg 20, 4132 Muttenz
 IBAN CH78 0076 8250 1214 2990 6
 FONDS MASARYK

MF nemá jiné příjmy než dobrovolné dary krajanů.
 Všechny funkce v jeho správním výboru jsou čestné.
 Za Vaše příspěvky na uvedené konto předem děkujeme
 správní výbor Masarykova fondu

Zábava s holemi

Po mnoha úrazech a ortopedických zákrocích se s (ne)jistotou pohybují jen za pomoci francouzských nebo trekingových holí. Z toho důvodu jsem patrně občas pro někoho nápadná a dostalo se mi různých projevů soustrasti nebo vtipných komentářů. Ještě když jsem se po loňském úrazu v Žiželicích zase učila chodit a zabírala tak polovinu chodníku, ozval se za mnou bodrý hlas s dotazem: „Tak co babi, jsme po mrtvici?“ Otočila jsem se za hlasem, kdo mě tak otipoval a on to byl podsaditý asi padesátiletý muž, který mě obdařil širokým úsměvem dobromyslných tloušťků, že jsem mu přitakala a musela jsem se na něho také usmát. Když mě pak rychlým krokem zdravého chodce přešel, smála jsem se pro sebe úplně nahlas až do obchodu paní Mirky.

Včera jsem se s podobně postiženou seniorkou přes větrné počasí vydala na procházku a s holemi jsme zabraly chodník celý, takže dva za námi pospíchající mladíci okolo šestnácti let přešli na protější stranu ulice a do větru za námi volali: „Trénujete na spartakiádu, to půjdete za starší dorostenky, co?!“ No bylo to trochu posměšné, ale zase jsme se tomu zasmály, řekly jsme si: „Vida, ono se s námi ještě i počítá!“

Mínulý měsíc jsem jako chodce měla moc příjemný a milý zážitek. Spěchala jsem (no spíše se vlekla) do lékárny na Jasně, neboť stále nějaký lék nedostanu na poprvé (zažila jsem dokonce stav, že nebyl ani inzulin) a cestou jdu okolo

zahrady mateřské školky. Děti se honily po zahradě, ale tři větší holčičky si vylezly na kamennou podezdívku plotu, opíraly se o pletivo v železném rámu a pozorovaly provoz na ulici. Chvilku si něco šušaly a najednou za mnou volaly: «Paní, máte moc hezký batoh!» To mě překvapilo, moc jsem jim za pochvalu děkovala a odpověděla jsem jim, aby je jejich andělíček – strážníček dobře opatroval. Na to se tvářily zaraženě a nechápavě a již u nich byla paní učitelka a odháněla je od plotu do chumlu ostatních dětí. Holčičky neměly, co na kulhavé, šedivé stařeně ocenit, tak alespoň pochválily batoh. Ten je hodně starý, ale kvalitní a pevný, od té doby, co chodím s holemi, nosím v něm veškeré nákupy a pojme i pět kilo brambor.

V poslední dny mě stále napadají verše ze školy, také o holi: „O křehké holi, kuté z ledu, jde leden – měsíc neposedů. Ti – uši skryté do beranic, s větrem se honí chumlem vánic...“ Již si nevzpomenu, kdo to napsal? Komu se autor vybaví, dejte mi vědět...

Jarmila Hanušová

Konec školního roku

Již jako malý kluk jsem měl rád měsíc červen. Teploty už většinou dovozovaly koupání. Pokud nehrozily ve škole špatné známky, mohl se každý oddat snění o nadcházejících prázdninách. Červen měl a stále má příchut' přicházejících prázdnin a končící školy. Známkování se uzavírá. Konají se školní výlety a školní mládež již spřádá sny o tom, co v následujících týdnech volna podnikne. Školní výlety patřily ke konci června, jako Vánoce k prosinci.

Vše začínalo již doma, kdy maminky pekly řízky, hledaly ve skříních malé baťůžky, které se používaly výhradně jen pro školní výlety. Plnily plastické výletní láhve sirupem a nezapomněly přibalit i nějaké to kapesné. Na školní výlety se jezdilo zásadně autobusem. Jakmile přijel autobus před školu, rozpoutal se obvykle velký boj o místa v zadní části vozidla. Sedět na sedačkách v poslední řadě, tak zvané pérovače byla velká čest, která byla výhradně záležitostí mužské části výletníků.

Dalším čestným místem v autobuse byly sedačky v bezprostřední blízkosti řidiče. Ty však většinou rezerovali členové učitelského sboru pro jedince se slabšími žaludky, tedy pro žáky nesnášejícími jízdu v autobuse. Sotva autobus opustil katastrální hranice obce, vybalily se

pečlivě připravené svačiny. Než autobus ujel prvních 15 – 20 kilometrů, nebylo po chlebičkách, řízcích, tatrancích a jiných přesnídávkách, majících za účel zajistit blaho mladých cestovatelů po celý den, ani památky. Zbytek dne se žilo tak říkajíc z kapesného. Nikoho tento stav netrápil. Hlavně že se nevyučovalo.

Konec června se nesl již tradičně ve znamení vysvědčení. Srovnávalo se, hodnotilo a někdy i trestalo. To podle toho, jaké známky zdobily úřední listinu, nesoucí oficiální označení – Vysvědčení. Po předání školní zprávy do rodičovských rukou již opravdu začínaly prázdniny a škole se definitivně všichni otočili zády. V celé řadě rodin jsou školní vysvědčení velice dobře uschovaná. Dokonce si dovoluji tvrdit, že vedle milostných dopisů jsou vysvědčení ze školní docházky neskryvanějšími dokumenty.

Nejde ani tak o strach, že by někdo tyto již nepotřebné dokumenty ukradl, ale většinou se zde jedná o strach, aby se tyto listiny nedostaly do rukou vlastních dětí. Jak by se asi prosazovala rodičovská autorita, když by děti věděly, že například otec, dnes vedoucí provozu, měl v páté třídě dvojku z mravů. Nebo matka ve stejném věku jako dnes její dcera měla dvojku ze zpěvu, ale dnes vede pěvecký sbor.

ČESKOSLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

ZÁKLADNÍ ŠKOLA Na okraji 305, PRAHA 6 - Veleslavín

Třída: *II* Číslo v třídním výkazu: *12* Školní rok: *1979/80*

Žák: *Milán*

VYSVĚDČENÍ

Jméno a příjmení: *Milán Lykora*
 Den, měsíc a rok narození: *1. 11. 1979*
 Město: *Čadca*, okres: *Čadca*
 Náměstek: *Štefánik* Školní občanství: *ČSSR*

Číslo	I. pololetí	II. pololetí
Přesvědčení v povinných předmětech		
Český jazyk		<i>2</i>
Prvouka		<i>2</i>
Vlastivěda		<i>2</i>
Matematika		<i>2</i>
Přirodověda		<i>2</i>
Hudební výchova a zpěv		<i>2</i>
Výtvarná výchova		<i>2</i>
Psaní		<i>2</i>
Pracovní vyučování		<i>2</i>
Tělesná a sportovní výchova		<i>2</i>

milansykora.net

Když si tak listuji starými papíry obsahujícími známky, které by měly vyjadřovat moje vědomosti na různých stupních československých škol, nevyházím z údivu. Ještě v první třídě ZDŠ bylo vše pěkně jednotné a spořádané. Kolonky plnily bíce – jedničky. S tím, jak se zvyšovalo číslo v rubrice „třída“, měnila se i pestrost známek. Mozaika různých čísel na vysvědčení se ovšem moc nelíbila rodičům. Raději si přáli, aby na vysvědčení panovala monotónnost a jednoduchost. Upřednostňovali nižší číselné hodnoty. Co však dělat, když jediné, co nás kluky ve škole na prvním stupni zajímalo, byla hra v „drábky“. Tu jsme hráli snad každou přestávku. Škádlení, spory, malé a velké lumpárny,

školní bitky a zapomenuté úkoly mi v hlavě zůstaly dodnes. Co jsme se vlastně v těch prvních letech školní docházky učili, to si nemohu bohužel už vybavit. Nepamatuji si ani jména učitelů a učitelek. U některých si nevzpomenu ani na jednu jedinou jejich větu. Smutná to skutečnost. Často se také ptám, podle čeho tihle certifikovaní pedagogové známkovali. Asi ve třetí třídě jsme museli v hodině zpěvu zpívat neoblíbené do-re-mi-fa-so-la-si-so. Soudružka učitelka to pečlivě s námi cvičila. Lojza Nováků jednou přišel s nápadem, že to budeme zpívat obráceně. Vyšší tony, značně dole a nižší zase značně vysoko. Vyučující mohl tenkrát trefit šlak, ale nezlomila nás. Na konci hodiny nám zakázala zpívat. Na dalších hodinách hudební výchovy si nás už nevšímala. Pokud se muselo zpívat sborově, třeba na oslavách nějakého důležitého svátku, nařídila nám, abychom jen otevírali ústa a nezpívali. Což jsme úspěšně praktikovali. V dalších letech, a to i na dalším školním stupni, nikoho mé hudební nadání nezajímalo. Podivné je, že mě v pozdějších letech již nikdy nikdo ze zpěvu nezkoušel. Na vysvědčení však z hudební výchovy známky mám. Dokonce různé. Jak to jen učitelé dokázali? Neslyšet, nezkoušet a přesto oznámkovat?! Následky si nesu do dnešních dní. Neumím zpívat. Dost mě to trápí. Kamarádi mě několikrát lákali, abych přišel zpívat do jejich sboru. Jen těžko jsem jim vysvětloval,

že bych rád, ale....., zpívat opravdu neumím. Až do 18 let jsem dokonce neuměl číst noty. Teprve sázka se spolužákem, že se za tři týdny naučím hrát na kytaru a budu schopen hrát podle not, mě přiměla k tomu, abych se naučil to, co jsem se asi měl naučit již na základní škole.

Podobně jsou mi záhadou známky z tělocviku. Často jsem měl v kolonce „tělesná výchova“ napsáno „chvalitebný“. Přestože jsem vyhrál celou řadu školních závodů v běhu na krátké i dlouhé tratě. Ještě na gymnasiu mě asi známkovali spíš podle politického profilu naší rodiny, než podle výsledků na poli sportu. V době středoškolských studií jsem hrál závodně volejbal. Jezdil mezinárodní

cyklistické závody. Kilometr jsem běhal hluboko pod tři minuty. Předcvičoval jsem v Sokole při cvičení na náradí atd., ale na vysvědčení to vždy stačilo jen maximálně na stupeň „chvalitebný“. Teprve když jsem se kvalifikoval v „Běhu Rudého práva“ do krajského finále, udělali soudruzi změnu a do kolonky zapsali „výborný“. Opět mě nikdo nikdy během celého studia na gymnasiu nepodrobil nějaké sportovní zkoušce. Otázkou opět zůstává, podle kterých kritérií se známkovalo v době, kdy na stěnách školních tříd visely obrazy prezidenta slovenského původu? Na druhé straně známky z jazyka téměř bratrského – ruštiny, se mi dnes zdají mírné, řekl bych až moc dobré. Nikdy jsem si nemyslel, že umím dobře rusky. Opak byl pravdou. Ruština,

Albert Anker: Vesnická škola. Wikipedie

řeč okupantů, nikdy nezískala mojí oblibu. Stupeň „dostatečný“ považuji za odpovídající a možná i trochu šmajchlující. Rodiče tuto známku nikdy nekomentovali. Teprve v dospělém věku jsem vše pochopil. Při prohlídce otcova protektorátního školního vysvědčení jsem objevil stejný stupeň ohodnocení. Jediný rozdíl, nejednalo se o ruštinu, ale o němčinu.

Školní vysvědčení uchovávají i další zajímavé informace. Na státem orazítkovaném papíře najdeme zaznamenaná jména třídních učitelů a učitelek. Stejně to platí i pro jména ředitelů a ředitelky jednotlivých škol. Většinou na zadní straně školního certifikátu se dočteme, kolikrát jsme byli před školou včas a kolik hodin jsme strávili za školou. Nejzajímavější částí školního vysvědčení jsou pro každého známky.

Pod slovíčkem vysvědčení rozumíme potvrzení o výsledcích našeho vzdělávání. Ohodnocení v jednotlivých předmětech se provádělo a stále ještě provádí většinou slovně. Méně často pomocí číselného klasifikačního stupně – známky. Ohodnocení je někdy motivační, jindy zase spíše deprimující a demotivační. Nesouhlasím s odborníky, kteří se snaží prosadit školní výchovu bez vysvědčení. Argumentace, že známky a vysvědčení jsou zbytečné, škodlivé a měly by být zrušeny, považuji

za zcestný názor. Vysvědčení má svoje místo v našem životě. Pokud není manipulováno a zneužíváno, může mít podíl na našem osobním vývoji.

V životě nás však potkávají situace, které mají na náš osobní vývoj rozhodující vliv. Na Základní škole jsme měli například ruštinářku, která s oblibou trestala chyby a nedostatky ve vědomostech taháním za vlasy. Tak zvané „čínské maso“ ji doprovázelo stejně věrně, jako její domácí trestné práce. „Napišeš 100x tuto větu...“ jsem slyšel jako školák vícekrát. Drsné to metody výchovy - dnes by asi již neobstály.

Ostatně zrušení tělesných trestů vstoupilo v platnost již v roce 1870. Zákaz se ovšem příliš nedodržoval. Ve filmu *Obecná škola* je krásný a humorný příklad, kdy se ve školních lavicích používal starý výchovný prostředek – rákoska. Rákosku vidíme i na celé řadě obrazů, kde malíři tento účinný doplněk a zároveň prostředek udržení autority vyučujícího brali jako nutný.

Když si dnes připravuji k obědu salát, myslím často na moji středoškolskou učitelku chemie. Doma rozlišujeme švýcarský a český salát. „Švýcarský salát“ je pro nás pojem, za kterým se ukrývá salát ochucený francouzským nebo italským dressingem. Pod pojmen „český salát“ rozumíme salát

s octovou zálivkou. Voda ochucená o cukr, pepř, sůl a 8% kyselinu octovou osvěží a zároveň zpestří nedělní oběd. Protože se běžné švýcarské octy nehodí k přípravě „českého salátu“, je nutné si potřebný ocet dovézt z Čech. Z vyučování předmětu chemie na střední škole mi zůstalo v hlavě málo. Ale výroba tekutiny označená chemickým vzorcem CH_3COOH a její praktické využití mi utkvělo v paměti a stále se mi připomíná, když připravuji salátovou octovou zálivkou. Před dvěma měsíci jsme s manželkou k nedělnímu obědu pozvali naše švýcarské sousedy. Ti salát v octové zálivce označili jako „plovoucí salát“.

Označení se mi docela líbilo. Salát jim náramě chutnal a chvála se jen řinula. Při rozlučce jsem milé sousedce chtěl udělat

radost. Daroval jsem jí láhev bzeneckého octa. Přibalil jsem ještě lístek obsahující návod na přípravu české octové zálivky. Asi po měsíci jsem se sousedky ptal, zda již dělala „český salát“. Odpověď zněla ne. Překvapilo mě to. Naše sousedka je výborá kuchařka, která neustále zkouší nové a nové recepty. Nemohl jsem uvěřit, že by nevyzkoušela návod, který jsem jí dal před několika týdny. „A co ocet?“ vyjelo mi z úst. „O, ocet, ten je dobrý,“ ujišťovala mě sousedka, „je velice dobrý na pucování hrnců, umyvadel a vany. Vápenec rychle zmizí. Je to výborný čistící prostředek,“ dodala nadšeně, „a k tomu ještě ekologický.“ Nemohl jsem nic namítnout. Měla pravdu.

Jaroslav Čáp

Dr. iur. Julius Effenberger

švýcarský advokát

www.effenberger-law.com

mail@effenberger-law.ch

Mobile · WhatsApp

+ 49 171 17 17 062

če · ně · an · fr · it

Weinbergstrasse 73

CH · 8006 Zürich

Tel + 41 44 251 41 12

Fax + 41 44 251 41 11

člen Curišského a Švýcarského spolku advokátů

Stadtstrasse 9

D · 79104 Freiburg i. Br.

člen Advokátní komory

Nekázanka 881/1

CZ · 110 00 Praha

člen České Advokátní komory

Moravský Václavák

Václavské náměstí, o kterém většina Pražanů nejspíš nemá tušení. Na rozdíl od Prahy na něm stojí katedrála sv. Václava (str. 41).

Uhadnete, o kterém městě mluvím? Je tam gotická katedrála, Václavské náměstí, radnice s orlojem, je to sídlo arcibiskupa a jezdí tam tramvaje. - Ne, Praha to není, i když tam rovněž stojí výstavné budovy z První republiky, jejichž obnovené fasády jsou – stejně jako v Praze – zohaveny nečitelnými tagy. Ještě jste neuhodli?

Dodám tedy více údajů: Starému městu dominují Horní náměstí se sloupem Nejsvětější Trojice (světové dědictví UNESCO) a Dolní náměstí s Mariánským sloupem. Teď už jistě všichni uhodli: ano, to město se jmenuje Olomouc, šesté nejlidnatější město

v Česku (něco málo přes 100 000 obyvatel, v aglomeraci žije kolem 400 000 lidí – Wikipedia).

Hlavní rozdíl mezi Prahou a Olomoucí ovšem není velikost a rozloha města, ale jeho charakter. Na rozdíl od Prahy je Olomouc stále ještě opravdu české město, zatímco Praha – přinejmenším celé historické centrum, tedy Staré a Nové Město, Malá Strana, Hradčany a dnes už pomalu i Vinohrady – se stává Babylonem, městem internacionálním. Když v Olomouci nastoupíte před nádražím do tramvaje, neuslyšíte v různých variantách zpotvořenou angličtinu a směs jiných

Školní ulice.

jazyků, ale jadrnou hanáčtinu, když za vámi sedící paní řekne své sousedce: „On přijel z tama tramvajó.“ (Tedy ne „šalinó“, jak říkají Brňáci.) A další „aha-efekt“: Je-li tramvaj plná a vy-padáte-li na člověka v důchodovém věku, hned se někdo zvedne a nabídne vám místo k sezení. Od Sametu jsem byl v Praze téměř každý rok, někdy i několikrát během jednoho roku, ale tohle se mi tam nikdy nestalo.

Že Olomouc je opravdu ještě české město, vidíte i na názvech obchodů: jména velkých nadnárodních firem a prodejů luxusního zboží jako švýcarských hodinek jsem tam téměř nikde neviděl, zato často objevíte nápisy jako „Látky a punčochy“, nebo

„Kožené zboží“, ale i například „Zastavárna“. Nejčastěji ovšem narazíte na kavárny všeho druhu, malé i velké, ultramoderní i tradiční, ve kterých se Olomoučani na šálek výtečné kávy rádi zastaví.

Olomouc (mladá generace říká „Olmik“) je ale i město čisté a pohledné. Když projdete úzkými uličkami na Horní náměstí, otevře se pohled na v jeho středu stojící monumentální radnici a naproti ní velkolepý sloup Svaté Trojice (od roku 2000 zapísán v seznamu světového dědictví UNESCO). V radniční věži je umístěn proslulý orloj z 15. století, který zpopularizoval film Žert od Jaromíra Jireše podle stejnojmenné povídky Milana Kundery. Ovšem figurky ko-

Katedrála sv. Václava na Václavském náměstí.

vářů odbíjejících hodiny a postavičky, dělníků, rolníků, sportovců a pracující inteligence, které se namísto apoštolů točí na malinkém kolotoči, jsou ve skutečnosti mnohem menší, než jak je vidíme na začátku filmu. Ciferník orloje komunističtí reformátoři našťestí nechali nedotčený.

Na krajích náměstí stojí několik krásných kašen. Právě podle Arionovy kašny zahnete doprava a dostanete se na malebné menší Dolní náměstí, které je stejně jako to Horní a přilehlé uličky pěší zóna. Na jeho nižší straně je několik restaurací s příjemným posezením na „zahrádce“ a pohledem na jakoby jevištní dekoraci náměstí.

A co ty pražské paralely katedrála a „Václavák“? Ty jsou jinde, na asi kilometr vzdáleném kopečku na ostrohu Střední Moravy neboli Mlýnského potočka, kde původní město vzniklo. Ze zastávky tramvaje „U dómu“ projdete úzkou uličkou k parčíku, a najednou vás překvapí pohled na mohutnou gotickou katedrálu, kterou by zde člověk nečekal. Je zasvěcena svatému Václavovi, a právě proto se plácek před ní nazývá „Václavské náměstí“, které ovšem s pražským Václavákem nemá vůbec nic společného. V rekonstruovaných zbytcích přilehlého bývalého hradu a biskupského paláce je dnes umístěno Arcidiecézní muzeum, kde můžete obdivovat velice rozmanitou škálu uměleckých předmětů od drobných nálezů z pravěku až po monumentální, zlatem bohatě zdobený biskupský kočár z 18. století.

Olomouc má opravdu co nabídnout: šarm, kulturu, historické dědictví i výtečné hanácké pohostinství. Přesto se zde člověk zřídka setká s turisty. Jen občas zaslechnete polštinu či němčinu. Město by si určitě zasloužilo větší pozornost v zahraničí. Na druhé straně je ale po pobytu v pražském Babylónu s jeho davy hlučných turistů velmi příjemné strávit několik dní ve stále „echtovním“ českém, tedy moravském, městě.

Text a foto: ToM

Nabízíme k prodeji výjimečný, rodinný dům v jižních Čechách, v Táboře.

Dispozice 6+1, zděná garáž a přístřešek na 2 auta. Velkoryse navržený interiér lze využít i jako dvougenerační bydlení nebo se zázemím pro firmu. Dům s nádhernou a udržovanou zahradou se nachází v klidné lokalitě jen cca 1 hodinu autem či vlakem do Prahy, a cca 40 minut do Českých Budějovic.

Tato nemovitost představuje kvalitu udržitelného bydlení a trvalou hodnotu pro majitele.

INFO: realityhornak.cz/tabor-prodej-nadstandardniho-rodinneho-domu
+420725634493, EMAIL: i.tauslova@email.cz

Opustili nás

Jiří Dvořák
(Praha 10. prosince 1939 –
Bern 22. května 2024)

Dne 22. 5. 2024 po dlouhé těžké nemoci zemřel dlouholetý člen Svazu spolků Čechů a Slováků ve Švýcarsku, starosta Sokola Bern, náš krajan Jiří Dvořák.

S velkou úctou vzpomínáme.
Sokol Bern

Hrozí cizinci ztráta povolení k trvalému pobytu kvůli pobírání doplňkových dávek?

Výchozí situace je taková: cizinec, který má povolení k pobytu ve Švýcarsku, půjde do důchodu. Dříve nebo později po odchodu do důchodu se bude nejspíš muset spoléhat na tzv. „doplňkové dávky“ („EL“ viz Pozn.). Měl by se snad obávat, že mu bude odebráno povolení k pobytu ve Švýcarsku?

Dle zákona lze cizím státním příslušníkům odejmout povolení k pobytu pouze pokud jsou oni nebo osoba, o kterou musí pečovat, trvale a ve značném rozsahu odkázáni na dávky sociální pomoci. Doplňkové dávky (EL) však do kategorie sociální pomoci nespádají. To znamená, že lidem, kteří pobírají doplňkové dávky, povolení k pobytu ve Švýcarsku odebráno být nemůže.

Pozn.: „Doplňkové dávky“ k AHV a IV (EL) jsou určeny k tomu, aby finančně vypomohly těm, jejichž důchod a ostatní příjmy nepokrývají minimální životní náklady. Každý v této situaci ne ně má zákonný nárok. Spolu s AHV a IV jsou EL součástí sociální finanční výpomoci v hmotné nouzi ve Švýcarsku.

Potřebujete poradit ohledně povolení k pobytu, sociálních dávek/důchodu, doplňkové sociální pomoci (nebo jiné pomoci v hmotné nouzi)? Nebo potřebujete poradenství v oblasti pracovního, nájemního práva, spotřebitelského práva, občanského práva nebo v rámci obecného právního poradenství a pojišťovnictví ve Švýcarsku?

Plánujete bydlet, pracovat, nebo podnikat ve Švýcarsku?

Naše agentura má zkušenosti ve všech oblastech občanského práva; nájemního práva, pracovního práva, rodinného práva, pojistného práva, dědického práva atd., jakož i v rámci podnikání a obchodního práva.

Tradičně, již po 41 let činnosti, zůstává platné, že všichni česky nebo slovensky mluvící lidé z celého světa, mají prvních 45 minut poradenství zdarma.

Rádi se budeme Vaším případem zabývat.

Volejte na tel.: **044 933 07 33**.

AGENTUR PAZDERA, Treuhandbüro
Kreuzplatz 20, 8008 Zürich
E-mail: info@pazdera.ch
www.agenturpazdera.ch, www.pazdera.ch

IVO LEŠNER: doprava mezi Švýcarskem a Českem

- stěhování na švýcarské i české straně
- doprava nákladu do 2 tun a délky 5 m
- doprava předmětů, které se nevejdou do osobního auta nebo autobusu

S přepravovanými předměty mohou jet na místo určení i osoby

KONTAKT: +420 604 954363 (+ 41 79 384 75 56) d oprava@ivolesner.cz

PŘEKLADY

čeština, němčina, ruština

Velká zkušenost a rychlé vyřízení konzulárních, právních a privátních dokumentů včetně úředního ověření, úřední překladatelka a tlumočnice u nejvyššího soudu v Curychu, registrovaná na Velvyslanectví ČR v Bernu.

Jaroslava Berger, Telefon 044'887 03 30
 E-mail: jaroslavaberger@bluwin.ch
 www.tschechisch-deutsch.ch

KALENDÁŘ

Kdy	Událost, kde	Info
18.8.2024	Sjíždění Reussu (viz zadní stranu obálky)	Jana Bachmann 079 889 16 19, jana@bachme.org
27.8. - 15.9.2024	Ahoj festival, Adliswil	info@ceskyklub.ch
7.9.2024	Sokol Cup, Emmenbrücke	ses. Alice Hochstrasser, sokolcup.ch

Některá sdružení pořádají tolik akcí, že je nelze zde jednotlivě uvádět. Programy všech (i nečlenských) nám známých spolků a sdružení najdete na webových stránkách Svazu spolků pod záložkou Novinky: svaz-spolku.ch.

**Budou se u Vás konat zajímavé akce?
Sdělte nám je e-mailem či telefonicky (viz Impressum).
Děkujeme.**

Víte, že Zpravodaj...

- vychází nepřetržitě už od září 1968?
- je jediný časopis Čechů a Slováků ve Švýcarsku?
- tvoří z velké části jeho čtenářky a čtenáři?

I na vás závisí, bude-li Zpravodaj po 55letém životě dále existovat. Každý abonent znamená velkou podporu. Objednat si ho můžete na rok (11 vydání) za už **15 let stejnou cenu: pouhých CHF 55**. A v digitální formě dokonce ještě levněji.

Tištěný Zpravodaj si můžete objednat na webu Svazu spolků: www.svaz-spolku.ch pod štítkem Zpravodaj. Najdete tam i stejnou složenkou s QR kódem, která je vytištěna v prosincovém, lednovém, únorovém, březnovém i tomto vydání časopisu na str. 2.

Digitální vydání (v PDF) si můžete objednat u naší administrátorky zde: jarmila.schifferle@gmx.ch – to stojí **jen CHF 50**. Předplatitelé tištěného vydání ho dostanou na požádání na stejné adrese **zdarma**.

Chcete raději zaplatit bankovním převodem? I to je možné: veškeré potřebné údaje najdete níže.

Redakce Zpravodaje děkuje všem předplatitelům a zvláště těm, kteří velkoryse platí vyšší cenu než standardní předplatné.

JAK UHRADIT PŘEDPLATNÉ ZA ZPRAVODAJ A INZERÁTY?

Složenkou s QR kódem najdete na str. 2 nebo na webu www.svaz-spolku.ch.

Konto pro platby ve Švýcarsku a v cizině: PostKonto:
Verband SSCS, Zpravodaj - Presseorgan, 6006 Luzern
Kontonummer: 80-70357-1
IBAN: CH89 0900 0000 8007 0357 1
BIC: POFICHBEXXX

Konto pro platby v České republice: Poštovní spořitelna:
Název účtu: Pavlína Šenkýřová
Číslo účtu: 329585761/0300
IBAN: CZ0303000000000329585761

Impressum

Redakce:

Tomáš Mertl,

e-mail: zpravodaj@bluewin.ch

Tel.č.: +41(0)79 179 44 77

Adresa: adresa Svazu spolků (SSČS)

Tým spolupracovníků:

Helena Springinsfeld, Václav Günter,

Michala Rettegghieri

Čeští korektoři:

Helena Springinsfeld,

Tel.: +41(0)79 413 55 89,

e-mail: info@svaz-spolku.ch

Ludmila Čarnecká

e-mail: info@svaz-spolku.ch

Administrace a Inzerce

(předplatné, změny adres, nové přihlášky na odběr, odhlášky, informace, inzerce):

Zpravodaj, Jarmila Schifferle,

Kirchweg 8, CH-5313 Klingnau,

Tel: +41(0)56 245 11 48,

e-mail: jarmila.schifferle@gmx.ch

Roční předplatné: ve Švýcarsku SFr

55.-, v Evropě (mimo Švýcarska) SFr

60.- nebo ekvivalent v domácí měně,

v zámoří (letecky) SFr 65.-,

nebo ekvivalent v domácí měně.

Zpravodaj jen online: SFr 50.00 nebo ekvivalent v domácí měně.

Vydává: Svaz spolků Čechů a Slováků

ve Švýcarsku (SSČS),

Verband der Vereine der Tschechen und

Slowaken in der Schweiz

c/o Michala Rettegghieri,

Winkelstrasse 4, 8187 Weiach

Webová stránka:

<http://www.svaz-spolku.ch>

Obálka: Vrchol hory Pilatus (viz str. 27)

Autor: ToM

Tisk: Gastropress

Facebook:

www.facebook.com/zpravodaj.ch/

Uzávěrka - redakční část a inzerce: vždy

5 pracovních dní před ukončením měsíce.

Nevyžádané rukopisy se nevracejí.

Pravidla pro zasilání Vašich příspěvků:

Uzávěrka přijímání příspěvků pro aktuální vydání je pět pracovních dní před ukončením měsíce!

Texty je možné zasílat emailem v běžném textovém formátu, nejlépe s českou či slovenskou diakritikou - word (.doc), textový formát (.txt), pages (pro iOS, Mac). Emailová adresa je uvedena v *Impressum*.

Fotografie přijímáme v elektronické podobě v rozlišení alespoň 300 dpi. Fotografie zasílejte vždy zvlášť, a to ve formátu JPEG, PNG nebo TIFF kvůli zachování jejich kvality pro tisk. Do textu pak můžete vložit poznámku informující o jejím umístění. Loga je možné přijmout také v .indd nebo PDF.

Každý příspěvek musí být podepsán jménem a příjmením autora. Jestliže si nepřejete uvést jméno pod článkem, prosím, informujte o tom redakci.

Pokud se jedná o citaci či přebrání článku jiného autora, je nutné uvést zdroj.

Je zakázáno opisovat a kopírovat články, resp. celé jejich části, či přebírat fotografie jiných autorů bez jejich souhlasu. Za takové příspěvky nese plnou zodpovědnost přispěvatel.

Redakce není povinna zveřejnit všechny zasláné příspěvky a je jen na jejím uvážení, které články budou publikovány.

V případě zamítnutí článku bude autor o této skutečnosti informován na svůj email. Redaktoři nejsou povinni své rozhodnutí zdůvodnit.

Za správnost a věcnost údajů v příspěvku odpovídá autor příspěvku, ne vydavatel Zpravodaje. Uvedené názory nemusí vyjadřovat stanovisko redakce.

Příspěvky musí respektovat zásady slušného chování, nesmí obsahovat vulgární urážky, pomluvy, osočování apod. Při nerespektování těchto pravidel, příspěvek nezveřejníme.

Všechny zasláné příspěvky posuzuje redakční rada, která si vyhrazuje právo na krácení a stylistickou a gramatickou úpravu. Zásadní úpravy provádí se souhlasem autora.

Zveřejnění příspěvku může vydavatel odsunout do některého z následujících vydání Zpravodaje zejména vzhledem k větší aktualitě jiných příspěvků.

Za zveřejněné příspěvky přispěvatelů není poskytován honorář.

TESTAMENT / DĚDICTVÍ

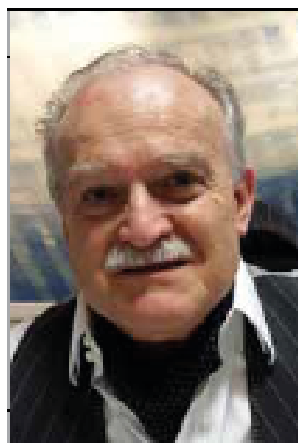
Máte co odkázat dědicům?

Máte majetek v CZ/SK?

Máte pouze dluhy?

Přesto/Proto je dobré získat další

informace, předejete komplikacím,
zablokování koutu stá.

– SEIT 1983 FÜR SIE:

DOMOVY PRO SENIORY

Máte zájem o zajištění a využití?
Chcete je předem vidět?

Obraťte se s důvěrou na nás.

S radostí Vám oznamujeme, že je
obnovili smlouvu na přednostní u
seniorů v pražské rezidenci, díky
možnostmi Praha, Brno, Zlín.

**„NA KAŽDÝ PROBLÉM SE NAJDE ŘEŠENÍ A POKUD NE, TAK TO NĚBY
PROBLÉM.“**

**TRADIČNĚ, UŽ PO 37 LET ČINNOSTI, ZŮSTAVA PLATNÉ, ŽE VŠICHNI ČESKY NEBO SLOVEN
MLUVÍCÍ LIDÉ Z CELÉHO SVĚTA, MAJÍ PRVNÍCH 45 MINUT PORADENSTVÍ ZDARMA.**

JSME TU PRO VÁS: SLUŽBY CH/CZ/SK

- pojišťovnictví a právní poradenství
- obchodní, finanční poradenství
- řízení nákup a prodej firem,
holdingů, stá.
- taschova závěti a jiných listin
- nákup, prodej, pronájem nemovitosti
- investiční činnost
- analýza podniků, společností
- vhodnost propojení firem
- předmanželské smlouvy
- rozvody, alimenty

VERMITTLUNG VON IMMOBILIEN
UND HANDEL MIT IMMOBILIEN
VERSICHERUNGSBERATUNG
UNTERNEHMENSBERATUNG
RECHTSBERATUNG
FINANZBERATUNG
TREUHANDFÖRDER
CZ/CSK

AGENTUR PARDNERA
Komplex 20
CH – 8008 Znojmo

Tel: +41 44 533 87 33

www.pardnera.ch
info@pardnera.ch
www.agenturpardnera.cz

JSME TU PRO VÁS: SLUŽBY C

- správcovství majetku, firem
- využití pohledávek, zápočty
- regulace dlhového hospodářství
- využití starobních důchodů
- daně
- účetnictví
- zajištění formalit při vývozu a c
- pracovní poměr ve CH
- cizinecké zletitosti
- vystěbování ze CH do jiných st
- překlady

Sokol Luzern vás zve na sjíždění řeky Reuss

kdy

v neděli 18.8.2024

parkoviště, ohniště a cíl

levý břeh u mostu přes Reuss u Rottenschwil
ohniště zajištěno od 11 hod.

start individuální

Mühlau (na řece asi 2 hodiny do Rottenschwil)
Merenschwand (asi 1 hodina)

start společný

po vzájemné domluvě mezi zájemci

**bezpečnost na tekoucí vodě: plovací vesta pro všechny nutná,
čluny nesvazovat → nedají se řídit**

oheň bude připraven;
buřtíky, maso, pitivo,
zákusky atd. z vlastních
zásob

Info:
Jana Bachmann
jana@bachme.org
079 889 16 19

Ludmila Čarnecká
ludmila@dbservice.com
079 219 78 52

v případě nejistého počasí se
v neděli od 07:30
podívejte na: www.sokol.ch